БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 277 (18.754). ● Сешанба, 1983 йил 6 декабрь ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАХТАНИНГ БИР ЧАНОҒИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАСИН!

6000000

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети тола ишлаб чиқариш ва пахтани сифатли қайта ишлаш юзасидан пахта заводлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг шу йил ноябрь ойи учинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Учтепа пахта заводи (1-ўрин). Бу завод тола ишлаб чиқариш планини 130 процент бажарган, тола ажратиб олиш планини 1,3 процент ошириб адо этган, 100 тонна пахтани тежаган, ишлаб чиқариш чиқитини 1,3 процент камайтирган, пахтанинг пастроқ навли толага ўтишига йўл қўймаган ва пландан ташқари 48 минг сўм фойда олган. Байроқ Пахтакор пахта заводидан олиб берилади.

Ленин йўли пахта заводи (2-ўрин). Бу завод тола ишлаб чиқариш планини 119 процент бажарган, тола ажратиб олиш планини 0,86 процент ошириб адо этган, 41 тонна пахтани тежаган, ишлаб чиқариш чиқитларига ва пахтанинг пастроқ навли толага ўтишига йўл қўймаган ҳамда пландан ташқари 10 минг сўм фойда олган. Байроқ Чиноз пахта заводидан олиб берилади.

Пахтакор, А. Икромов номли, Оқолтин, Учқўрғон, Қўшкўпир, Гурлан пахта заводлари коллективларининг яхши ишлаганлиги қайд этиб ўтилди.

БУХОРО ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ РАПОРТИ

Бухоро областининг меҳнаткашлари партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқларига амал қилиб, меҳнатда катта ғалабага эришдилар — қийин иқлим шароитларида мўл пахта ҳосили етиштирдилар, унинг йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиб, пахта тайёрлаш планини 4 декабрь куни бажардилар. Давлатга 482,5 минг тонна Бухоро «оқ олтин»и сотилди, бу пахтанинг 26 минг тоннадан кўпроғи ғоят қимматли ингичка толали навлардир. Ҳар гектар ердан 36,5 центнер пахта олинди.

Ғиждувон, Олот, Шофиркон, Ромитан, Қоракўл районларининг ва Бухроо шаҳрининг дала меҳнатчилари пахта тайёрлаш планини областда биринчилар қаторида бажариб, ҳозир мажбуриятларини адо этиш учун кураш олиб бормоқдалар. 70 та колхоз ва совхоз, 1300 дан кўпроқ бўлим ва бригада социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топширмоқда.

Ҳосил йиғим-терими давом этмоқда.

Область пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пландан ташқари 17,5 минг тонна пахта топширишга ва ялпи пахта ҳосилини 500 минг тоннага етказишга қарор қилдилар.

Республика матбуот маркази хабар қилади

● ШУ ЙИЛ 5 ДЕКАБРЬ ЭРТАЛАБИГАЧА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА 5700931 ТОННА ПАХТА КЕЛИБ ТУШДИ.

● ЎТГАН КУНИ 13983 ТОННА ПАХТА ТЕРИБ ОЛИНДИ.

● ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИНИНГ МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ТЕРГАН ПАХТАСИ 2004513 ТОННАГА ЕТДИ.

СЎНГГИ ЧАНОҚЛАРГАЧА

● Қўриқ БЎЗ райони пахтакорлари давлатга «оқ олтин» сотиш ва тайёрлаш юзасидан зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ўзбекистоннинг катта хирмонига 37200 тонна қимматбаҳо тўқимачилик хом ашёси армуғон этилди. Бу, йиллик планда кўзда тутилганидан 4,5 минг тонна кўп демакдир.

● Қўриқ МУБОРАК райони деҳқонлари ҳам катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар Қашқадарё областида биринчилар қаторида пахта тайёрлаш бўйича социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар. Она-Ватан муборакликлардан 24500 тоннадан кўпроқ аъло сифатли «оқ олтин» қабул қилиб олди. Етиштирилган ҳосилнинг 18500 тоннаси машиналар бункеридан бўшатилди.

Район меҳнаткашлари ялпи ҳосилни 25 минг тоннага етказиш учун суръатни бўшаштирмаяптилар.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● НАВОИЙ райони миришкорлари йиллик планни ўринлатганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Қабул пунктларига 38 минг тонна хом ашё жўнатилди. Районда ҳосилдорлик ҳар гектар ҳисобига 38 центнерни ташкил қилди.

Навоий райони пахтакорлари планга қўшимча яна 2000 тонна пахта тайёрлашга азму қарор қилдилар.

● АМУДАРЁ пахтакорлари ҳам маррага етдилар. Ватан улардан 63300 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Шунинг 22 минг тоннаси машиналарда терилган.

● НАМАНГАН райони меҳнаткашлари ҳам зафар маррасини қучдилар. Бу ерда пахта тайёрлаш йиллик плани адо этилди. Наманганликлар она-Ватанга 41950 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Экин майдонларининг ҳар гектаридан 36 центнердан хирмон кўтарилди. Топширилган жами пахтанинг 80 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди.

Район пахтакорлари беш йиллик уч йили планини ҳам бажардилар. Бу даврда пландан ташқари 4500 тонна пахта тайёрланди.

● ПОП райони заршуносларн ҳам шу кунларда мажбурият ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Улар 54750 тонна «оқ олтин» тайёрлаб, йиллик планни ўрнига қўйдилар. Ленин номли агросаноат бирлашмаси, «Партия XXII съезди» ва «Правда» колхозларининг меҳнатчилари бу ютуққа салмоқли улуш қўшдилар.

ҲАШАРЧИЛАР ҒАЙРАТИ

● Низомий номидаги ТОШКЕНТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ студентлари Мирзачўл райони пахтакорларига катта ёрдам бермоқдалар. Бўлажак педагоглар мавсум бошидан бери 8 минг тоннадан кўпроқ пахта териб бердилар.

● Шу кунларда ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ студентларини Ильич ва Оқолтин районларида кўриш мумкин. Улар мавсум бошлангандан бери 5800 тонна дурдона тердилар. Студентлардан И. Маъмуров, Г. Худойқулова, Р. Деҳқонов, Ж. Абдураҳимовларнинг ҳар бири шу кунгача 3—4 тоннадан хирмон уйди.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 5 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,08	107,97	0,06	62,11
ҚҚАССР	0,12	107,53	0,03	74,43
ТОШКЕНТ	0,03	104,00	—	87,75
САМАРҚАНД	0,32	100,86	0,18	57,28
БУХОРО	0,39	100,02	0,01	8,43
Қашқадарё	0,23	99,73	0,24	74,07
Навоий	0,40	97,68	0,26	37,10
Сурхондарё	0,60	96,41	0,15	47,10
Фарғона	0,44	93,45	0,37	9,62
Наманган	0,17	90,39	0,04	50,56
Андижон	0,11	89,77	0,01	25,54
Жиззах	0,06	83,41	—	61,27
Сирдарё	0,05	83,26	—	60,56
Республика бўйича:	0,24	96,14	0,10	50,81
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	0,03	151,53	0,05	100,54
СУРХОНДАРЁ	0,95	140,38	0,32	84,86
ҚАШҚАДАРЁ	0,25	126,82	0,09	87,27
БУХОРО	0,39	113,74	—	—
Наманган	0,28	89,34	—	—
Республика бўйича:	0,66	134,59	0,21	80,66

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги область ва районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

Самарқанд области — область партия комитетининг секретари Р. С. Ашуралиев, область ижроия комитетининг раиси С. Ҳамроқулов, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи С. Бойзоқов, Госкомсельхозтехника область бирлашмасининг раиси А. К. Мирзаев, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Т. Тошпўлатов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси И. Н. Эргашев, область комсомол комитетининг секретари А. Носиров.

Бухоро области — область партия комитетининг секретари А. К. Каримов, область ижроия комитетининг раиси Н. Назруллаев, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Эргашев, Госкомсельхозтехника область бирлашмасининг раиси И. А. Раҳматов, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. А. Бекниёзов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Р. Ҳасанов, область комсомол комитетининг секретари Х. Т. Бақоев.

Москва райони — район партия комитетининг секретари Н. Турсунов, район ижроия комитетининг раиси С. Ашуров, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси К. Маҳмудов, райсельхозтехника бошқарувчиси К. Мирзаахмедов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ф. Обидов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси О. Зокиров, район комсомол комитетининг секретари А. Солиев.

Наманган райони — район партия комитетининг секретари Н. Отахонов, район ижроия комитетининг раиси С. Тошпўлатов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси А. Камолов, райсельхозтехника бошқарувчиси Т. Муталиев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Раҳмонов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Н. Аҳмадалиев, район комсомол комитетининг секретари Т. Ҳайдаров.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси ўртоқ Бабрак Кармалга, Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Султонали Кештмандга телеграмма йўлладилар. Улар шу телеграммада шонли сана — дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Афғонистон Демократик Республикаси ўртасида 1978 йил 5 декабрда имзоланган шартноманинг беш йиллиги муносабати билан бутун дўст афғон халқини табрикладилар.

Мазкур шартнома, дейилади телеграммада, СССР ва АДРнинг 1921 йилги Совет — Афғонистон Шартномасининг юксак мақсадлари ва принципларига содиқлигини тасдиқлаб, айни вақтда анъанавий дўстона совет-афғон муносабатлари Апрель революцияси ғалабасидан кейин сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилиб, қардошлик, революцион бирдамлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларига айланди.

Совет Иттифоқи Афғонистон Демократик Республикасининг тинч-тотув яшаш, актив ва ижобий қўшилмаслик, бошқа мамлакатлар билан дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш, империализм ва реакция кирдикорларига дадил зарба бериш, халқларнинг озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлаш принципларига асосланган ташқи сиёсий йўлини юксак баҳолайди ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

Совет кишилари афғон халқининг ўз мамлакати ички ишларига империалистларнинг аралашуви давом этаётганлигига қарши кураши билан бирдамдирлар, АДР ҳукуматининг Афғонистон теварагидаги аҳволни сиёсий жиҳатдан адолатли ва ҳар томонлама ҳал этилишига эришиш йўлидаги куч-ғайратини батамом қўллаб-қувватлайдилар, дейилади телеграммада.

СССР билан АДРнинг революцион бирдамлиги, тенг ҳуқуқли ва ҳар томонлама совет-афғон ҳамкорлиги Афғонистон суверенитети ва территориал бутунлигини таъминлашнинг мустаҳкам гарови бўлиб, ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига тўла жавоб беради, Осиёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш ишига хизмат қилади.

Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал, АДР Министрлар Советининг Раиси Султонали Кештманд КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповга, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновга афғон-совет муносабатлари тарихидаги шонли сана — дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида АДР билан СССР ўртасида 1978 йил 5 декабрда имзоланган шартноманинг беш йиллиги муносабати билан телеграмма юбордилар.

Апрель революцияси ва Афғонистонда халқ ҳокимияти ўрнатилганлиги натижасида, дейилади телеграммада, мамлакатларимиз ўртасидаги алоқалар анча бойиб, сифат жиҳатдан янги мазмун касб этди. Улуғ Ленин асос солган афғон ва совет халқлари ўртасидаги анъанавий яхши қўшничилик дўстона муносабатлари ўсиб, қардошлик, революцион бирдамлик ва ҳар томонлама самарали ҳамкорлик муносабатларига айланди. 1978 йилги Шартнома афғон-совет муносабатларининг янги юксак принципларини мустаҳкамлаб берди.

Бу тарихий ҳужжат афғон халқининг туб ҳаётий манфаатларига ғоят мос эканлигини вақт яққол тасдиқламоқда. Дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома Афғонистон учун қийин пайтда Ватанимизнинг мустақиллигини, миллий суверенитети ва территориал бутунлигини душманлар — империализм ва реакция кирдикорларидан қаттиқ туриб ҳимоя қилишда кўмаклашмоқда. Совет Иттифоқининг ҳар томонлама мадади афғон халқининг революцион ғалабаларини чуқурлаштиришга имкон бермоқда. Мамлакатларимиз ўртасида сиёсий ва савдо-иқтисодий ҳамкорлик ривожланаётганлигида, маданий ва илмий алоқалар кенгаётганлигида — мана шуларнинг барчасида Шартноманинг самарали таъсири сезилмоқда. Афғон халқи курашда ва бунёдкорликда улуғ Совет Иттифоқи ўзи билан бирга эканлигини яхши билади ва совет халқининг қардошларча интернационал мадади учун чуқур миннатдорчилик туйғуларини изҳор этади.

АХДП Марказий Комитети ва АДР ҳукумати, мард афғон халқи шонли ватанимиз тупроғида тинчлик ва осойишталик тикланиши учун, кескинлик булутлари тезроқ тарқалиб кетиши ва регион мамлакатлари Осиёда тинчлик ва хавфсизлик манфаатлари йўлида Афғонистон теварагидаги аҳвол ҳар томонлама сиёсий бартараф этилишига эришиш учун бутун куч-ғайратни сарфламоқдалар.

АҚШ бошчилигидаги империализмнинг агрессив ҳаракатлари натижасида жаҳонда вужудга келган мураккаб ва қалтис вазиятда Афғонистон халқаро кескинликни юмшатиш, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссасини қўшишга интилмоқда. Тинч-тотув яшаш, қўшилмаслик ва халқлар ўртасида дўстлик принципларига содиқ бўлган Афғонистон барча тинчликсевар мамлакатлар билан тенг ҳуқуқли алоқаларни ривожлантириш учун курашмоқда. Бизлар озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун, империализм ва реакциянинг милитаристик йўлига қарши адолатли кураш олиб бораётган кишилар томонидамиз. АДР КПСС ва Совет ҳукуматининг ядро уруши хавфини бартараф этиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш ва халқаро вазиятни яхшилашга қаратилган тинчликсевар ташаббусларини қатъиян қўллаб-қувватлайди. Аминмизки, планетадаги тинчликсевар кучлар ядро ҳалокати сари силжишга йўл қўймайдилар, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлайдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯНИНГ САФАРБАРЛИК СЎЗИ — ОММАГА!

5 декабрь куни Тошкентда сиёсий маориф уйлари консультантларининг Бутуниттифоқ семинари иш бошлади. Семинарда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг, Россия Федерацияси бир қанча областларининг вакиллари қатнашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари П. Я. Слезко семинарда КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида идеологик, оммавий-сиёсий ишнинг актуал масалалари тўғрисида доклад қилди.

Идеологик ва оммавий-сиёсий иш, деб таъкидлади докладчи, энг муҳим халқ хўжалик ва социал-сиёсий вазифаларни бажариш учун кураш билан узвий равишда боғлиқдир. Турмушнинг ўзи, объектив шарт-шароитлар бу ишда совет халқи ижтимоий тараққиётнинг ҳозирги босқичида ҳал этаётган катта ва мураккаб вазифалар даражасига кўтариш талабини ўртага қўйди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида идеологик, оммавий-сиёсий иш атрофлича таҳлил этилди. Уни ҳаракатлантирувчи механизм, самарадорликни ошириш усуллари очиб берилди, идеология ишининг социал жараёнларини бошқариш воситаси сифатида ҳам ошиб бораётган роли кўрсатилди. Унинг асосий мезонлари ва йўл-йўриқлари партиявий-синфий позицияда туриб белгиланди, бутун идеология ишини социал таъминлаш объектив жиҳатдан зарур эканлиги таъкидланди. Мана шу сўнгги қоида ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия ветеранлари билан учрашувдаги нутқида янада ривожлантирилди ва конкретлаштирилди.

Меҳнаткашларнинг халқ хўжалик планларини ва социал-сиёсий вазифаларни бажариш йўлидаги кураши билан узвий, чамбарчас боғлиқлик идеология иши натижадорлигини, таъсирчанлигини оширишнинг энг муҳим шартларидан бири эканлиги Пленумда таъкидланди.

Юксак даражада уюштирилган жўшқин меҳнат жараёни ҳар бир меҳнат коллективидаги тарбиявий ишни пухта ва самарали ташкил этишнинг мустаҳкам моддий пойдеворидир. Ишни мана шундай уюштириш бекорчилик учун имконият ҳам, вақт ҳам қолдирмайди, юлғичлар ва олғирлар учун ҳамма туйнукларни бекитиб қўяди, меҳнатга қараб тақсимлаш қонуни талабларини юзага чиқариш учун энг қулай шарт-шароитларни яратади. Ана шундай ишлаб чиқариш вазиятида идеологик таъминлашнинг ҳамма воситалари самарадорлиги бекиёс ошади, ғоявий-тарбиявий, оммавий-сиёсий тадбирлар комплекси иқтисодий ва социал ривожланиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш планларининг таркибий қисми бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми икки идеологиянинг муросасизлиги тўғрисидаги, ер юзидаги миллиард-миллиард кишиларнинг онги ва қалби учун кураш мислсиз кескинлашганлиги ҳақидаги марксча-ленинча қоидани ривожлантирди ва ойдинлаштириб берди. Пленум дунёдаги вазиятга аниқ синфий баҳо берди, АҚШ ҳукмрон доираларининг миясига ўрнашиб қолган ва инсониятни ядро ҳалокати жари ёқасига судраётган жаҳонга ҳукмрон бўлишдан иборат телбанамо режалари муқаррар оқибатларини фош қилди.

Идеология иши самарадорлиги ҳозирги босқичнинг хусусиятлари нақадар аниқ эътиборга олинишига боғлиқ эканлиги Пленумда алоҳида куч билан таъкидланди. Шу муносабат билан пропаганданинг, оммавий-сиёсий ишнинг уч йўналишини алоҳида ажратиб кўрсатиш мумкин: булар — совет жамияти ривожининг ҳозирги босқичи характери тўғрисидаги қоидалар ва фикрларни тушунтириб беришдан, социал-иқтисодий ва маданий қурилишда пропаганданинг таъсирчанлигини кучайтиришдан ва, ниҳоят, шахснинг ишлаб чиқариш фаолиятида ва ижтимоий турмушда онгли равишда актив қатнашиши учун зарур бўлган ғоявий-маънавий, меҳнат, интеллектуал ва эстетик фазилатларни юзага келтиришдан иборат. Бу талабларни сиёсий ўқиш ва иқтисодий таълим системасига ҳам татбиқ этиш мумкин. Уларнинг маъноси шундан иборатки, тингловчилар партия сиёсатини тушуниш билангина чекланиб қолмасдан, шу билан бирга олган билимларни амалда қўллана олишлари, ўз ижтимоий бурчларини амалда бажарадиган бўлишлари ҳам керак.

Совет тузумининг характери ва афзалликларини, инсониятга социализм бераётган жуда катта социал ва маънавий неъматларни меҳнаткашларга оммабоп ва ишонарли тарзда тушунтириб бериш бағоят муҳимдир. Социализмнинг биз учун ўз-ўзидан равшан ва одатий бир нарсага айланган ва унинг улуғ ғалабалари бўлган тагзаминли фазилатлари мазмунини аниқ мақсадни кўзлаб тушунтириб бериш зарур. Етарли социал тажрибага эга бўлмаган ва халқ ўзининг кундалик турмушида бемалол фойдаланаётган нарсаларнинг ҳаммасига нималар эвазига эришилганини баъзан тасаввур этмайдиган ёшлар ўртасида ишлаш учун бу нарса айниқса характерлидир.

Пропагандистлар ўз ишларида меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларига, бу соҳада дунёдаги юксак даражага эришишга алоҳида эътибор беришлари керак. Уюшқоқлик, интизом ва тартибни ҳар томонлама мустаҳкамлаш катта роль ўйнаши керак. Бу — жўн иш эмас, уни бир галги ташвиқотчилик кампаниясидан иборат қилиб қўйиш ярамайди. Бу ўринда қатъият ва изчиллик бўлиши керак.

Партиянинг социал-иқтисодий ва тарбиявий вазифаларни идеология воситалари билан таъминлашга қаратилган амалий омиллари қудратли хазинасида партия ўқуви ва иқтисодий таълим ҳақли равишда биринчи ўринда туради. Айни улар коммунистлар билан партиясизлар активининг дунёқарашини ва ғоявий эътиқодларини шакллантиради, уларнинг сиёсий ва иқтисодий маданиятини ривожлантиради, омма орасидаги сиёсий иш кўникмалари билан қуроллантиради. Шу сабабли Пленум партия ўқуви оммавий-сиёсий таълим системасининг иш услубини такомиллаштиришни, назариянинг энг муҳим социал-иқтисодий ва тарбиявий вазифаларини ҳал этиш билан боғланишини янада кучайтиришни таъминлашни талаб қилди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари асосида иқтисодий таълим системасини такомиллаштириш соҳасида ҳам катта иш қилиниши, иқтисодий пропаганда билан меҳнаткашларнинг иқтисодий тарбиясини халқ хўжалигини интенсивлаш эҳтиёжларига, социалистик омилкорлик ва ишчанлик руҳини вужудга келтиришга тўла-тўкис бўйсундириш лозим.

Пропагандистлар билан ишлашни доимо такомиллаштириш, уларнинг ижодий меҳнати учун қулай шароит яратиб бериш лозим. Идеология ишининг шу муҳим бўлимини социал илмий-методик таъминлаш даражаси эса кўп жиҳатдан сиёсий маориф уйларининг консультантларига боғлиқ. Консультант — аслида пропагандистлар ўртасидаги пропагандистдир, уларнинг бош мураббийсидир. Кўп нарса, аввало пропагандистларнинг маҳорати ўсиши, уларга қимматли маслаҳатлар билан, кўргазмали қўлланмалар, турли-туман маълумотлар билан ёрдам берилиши консультантларнинг ғоявийлигига, уларнинг назарий ва амалий тайёргарлик савиясига, уларнинг билими ва маҳоратига боғлиқ.

Пропагандистларни ўқитиш сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари фаолиятининг асосий соҳаларидан биридир. Кўпгина партия ташкилотларида улар учун мунтазам равишда курслар ва семинарлар ташкил қилинмоқда, бу курс ва семинарларнинг ишида раҳбар кадрлар тез-тез қатнашадиган бўлиб қолди. Аммо бу ишда ҳам ҳамон, бир талай ҳал этилмаган проблемалар бор.

Совет кишиларининг ғоявий эътиқоди, уларнинг сиёсий онглилиги, идеологик таъсир воситалари билангина эмас, шу блан бирга турмуш тарзимиз билан, социалистик тузумимиз характерининг ўзи, унинг афзалликлари билан шакллантирилади. Бироқ кундалик иш ва юмушларда ҳар бир киши ҳам совет жамияти тарихий ютуқларининг ҳақиқий, чинакам қадр-қимматини доимо сезавермайди. Бу ютуқларни моҳирона ва актив пропаганда қилиш керак. Пропагандистлар экономикамизнинг ўсиш миқёсларини, соғлиқни сақлаш, маориф, фан ва маданият соҳасидаги ютуқларни кўрсатиб берадиган жозибадор рақамларнинг ишонтирувчилик кучигагина эмас, шу билан бирга одамларнинг турмуш тарзига ҳам тез-тез мурожаат қилишлари керак. Бу пропаганда эса далиллар билан чуқур исботланган, ишонарли ва дилга йўл топадиган бўлиши керак.

Атеистик тарбия, атеистик ижтимоий фикрни шакллантириш проблемалари, диний омилдан жамиятимизга душманлик мақсадларида фойдаланиш йўлидаги уринишларга қаршилик қилиш проблемаларига ҳам эътиборни кучайтириш зарур.

Бутун пропаганда ва агитация, сиёсий ўқиш ва иқтисодий таълим системаси, бутун идеология иши, оммавий-сиёсий иш синфий душманга қарши идеология курашида совет кишиларини далил-исботлар ва қарши далиллар билан қуроллантириши, уларга мунозара юритиш, буржуа идеологларининг сохта далилларини рад қилиш кўникмаси ва маҳоратини сингдириши керак.

Идеология ходимлари социалистик давлат, унинг тинчликсевар ташқи сиёсати тўғрисидаги ҳақиқатни бутун дунёдаги ғоят кенг халқ оммаси онгига етказишлари керак.

Ҳар қандай курсни ўрганишда империалистлар пропагандасининг синфий жиҳатдан тутуруқсизлиги, унинг синфий мақсадлари танқид қилиниши, унинг усуллари ва методлари фош этилиши қоида тусига киритилиши муҳимдир. Бу эса пропагандистлардан, сиёсий ахборотчилардан, лекторлардан, агитаторлардан империалистлар ташвиқотчилик манбаларининг материалларини танқидий таҳлил этиш методикасини билишни, душман пропагандаси кўзлаётган мақсадларни аниқлаш маҳоратига эга бўлишни талаб қилади. Қарши пропаганданинг мураккаб методикасини эгаллаб олиш лозим.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг марксча-ленинча ўқиш ва оммани тарбиялашнинг ғоявий-назарий, илмий-методик ва ташкилий даражасини ошириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш, деди сўзининг охирида докладчи, идеология ходимларининг, пропагандист активларнинг барча кучларини ўртага қўйилган мақсадларга эришишга сафарбар этишни талаб қилади.

Семинар қатнашчилари ҳузурида СССР Госплани кичик бўлимининг бошлиғи Г. Т. Власенков партия билан халқнинг ўн биринчи беш йиллик планларини амалга ошириш йўлидаги кураши тўғрисида; профессор Л. В. Метелица — амалдаги ленинча миллий сиёсат; КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси илмий атеизм институти филиалининг директори А. Қ. Қўчқоров — клерикал пропагандага қарши курашишнинг асосий йўналишлари ва формалари тўғрисида лекция ўқидилар.

Семинар ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари Н. Я. Клепач, Ю. М. Хрусталев қатнашмоқдалар.

Семинар ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

МОСКВАДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

5 декабрь куни Москвада совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказилди. Унда Қуролли Кучлар Бош штабининг бошлиғи — СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, КПСС Марказий Комитети Халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин қатнашдилар.

Л. М. Замятин матбуот конференциясини очиб, бундай деди:

— Бугунги матбуот конференцияси энг ўткир халқаро масалалардан бири — Ғарбий Европада Американинг биринчи бўлиб зарба урадиган янги ядро ракеталари жойлаштирила бошлаганига бағишланган. Бу бемаъни ҳаракат Женевадаги музокараларни давом эттириш имкониятини йўққа чиқарди ва АҚШ ҳамда НАТОдаги бир қанча мамлакатлар Европада НАТО билан Варшава Шартномаси ташкилоти ўртасида ҳарбий кучларнинг, шу жумладан, ядро кучларининг вужудга келган тахминий тенглигини тугатишга уринаётганликларини жуда очиқ-равшан кўрсатди, бу тенглик Европада хавфсизлик ва барқарорликни объектив равишда таъминлаб келган эди. Мана шуларнинг ҳаммаси вужудга келтираётган принципиал янги вазият Европа ва умуман бутун дунё халқларини жиддий ташвиш ва таҳликага солмоқда.

Юрий Владимирович Андроповнинг 1983 йил 24 ноябрдаги Баёнотида Совет Иттифоқининг принципиал позицияси ва Американинг ядро ракеталари жойлаштирилиши билан боғлиқ бўлган сўнгги воқеаларга берилган баҳо баён этилди. Бу Баёнотда совет халқининг хоҳиш-иродаси, унинг мамлакатимиз ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари хавфсизлигини пухта равишда ҳимоя қилиш йўлидаги азму қарори лўнда ифодалаб берилган. Ю. В. Андропов халқаро вазиятнинг шу мураккаб пайтида совет раҳбарлари номидан Америка Қўшма Штатлари ва Ғарбий Европа давлатларининг раҳбарларига мурожаат этиб, Европада Американинг янги ракеталарини жойлаштириш режаларининг амалга оширилиши уларнинг ўз халқларига ҳам, шунингдек, бутун инсониятга ҳам солаётган хавф-хатарнинг ҳамма оқибатларини яна бир бор салмоқлаб кўришга чақирди. Ю. В. Андропов мамлакатларнинг масъул давлат арбобларини содир бўлаётган воқеаларни баҳолашга ва инсониятни даҳшатли хавфдан омон сақлаш тўғрисида оқилона қарорга келишга даъват этди. Инсоннинг ақл-заковатигина шундай қилиши мумкин ва лозим.

Биз шу Баёнот муносабати билан ва унга асосланиб, бугун Американинг янги ракеталари жойлаштирила бошланганлиги муносабати билан вужудга келаётган вазиятни таҳлил этиб бермоқчимиз.

Матбуот конференциясида сўзга чиққан **Г. М. Корниенко** бундай деди:

— Вашингтон Европада ўртача олисликка учириладиган ракеталарни жойлаштиришга киришган бўлса ҳам, ҳозир гўё умуман арзигулик бирор воқеа содир бўлгани йўқ, деб ишни тасвирлашга интилмоқда.

Вашингтоннинг бундай феъл-атворига ажабланмаса ҳам бўлади. Ҳозирги Америка маъмурияти Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисида ўзаро мақбул битимга эришишни мутлақо хоҳламаганлигини унинг мана шу феъл-атвори яна бир бор кўрсатиб турибди. Бу хусусда энди ҳеч кимда шубҳа-гумон қолгани йўқ. АҚШ аввал бошданоқ бутун ишни Женева музокараларининг муваффақиятини кўзлаб эмас, балки уни барбод қилишни қасддан кўзлаб олиб борди.

АҚШ музокараларга СССР учун мақбул эмаслиги авваланоқ маълум бўлган, амалда Совет Иттифоқида битта ҳам ракета қолдирмасликни ва НАТОнинг битта ҳам ракетасини қисқартирмасликни билдирувчи «нуль варианти» билан келди, бу вариант мутлақо бемаъни бўлганлиги учун АҚШ ундан тез орада воз кечиши керак бўлса-да, шунга қарамай у шундан кейин ҳам музокараларнинг охирги кунигача янада нореалистик позицияни тутиб келди.

Бу позициянинг шакли бир оз ўзгартирилган бўлса ҳам унинг моҳияти доимо битта бўлиб қолаверди: Совет Иттифоқи ўзининг мамлакат Европа қисмидагина эмас, бошқа жойлардаги ўртача олисликка учириладиган ядро воситаларини кескин қисқартириши керак эмишу, Қўшма Штатлар, аксинча, НАТОнинг Европадаги бусиз ҳам кўпгина миқдордаги ўртача олисликка учириладиган ядро воситаларини анча кўпайтиришига йўл қўйилиши керак эмиш.

Қисқаси, АҚШнинг нияти музокараларни боши берк кўчага киритиб қўйиб, ўз ракеталарини Европада жойлаштиришга имкони борича тезроқ киришишдан иборат эканлиги равшан бўлиб қолди. Шу сабабли Вашингтон содир бўлаётган воқеаларнинг ажабланадиган ҳеч бир жойи йўқ, деб ҳисоблаётганлиги табиий — у худди шундай қилишга интилиб келган эди. Аммо шуларнинг ҳаммаси қилиб қўйилган иш учун — қуролланишнинг янги даврасси дунёга тиқиштирилганлиги учун, халқаро вазият кескинлаштирилганлиги учун АҚШ зиммасидаги масъулиятни асло камайтирмайди.

Вужудга келган аҳвол учун, шу жумладан, музокаралар барбод бўлганлиги учун масъулият АҚШ билан бирга Европада Американинг ракеталари жойлаштирилишига йўл очиб берган давлатларнинг ҳам зиммасига тушади. Булар, аввало, ГФР, Англия ва Италия ҳукуматларидир. Гарчи ўз территорияларида ракеталарни қабул қилмаётган бўлса ҳам, аммо АҚШнинг позициясини қўллаб-қувватлаб, шу тариқа музокараларнинг барбод қилинишига кўмаклашган Шимолий Атлантика иттифоқидаги бошқа давлатларнинг ҳукуматлари зиммасига ҳам масъулиятнинг бир қисми тушади.

Ҳозир Вашингтонда ва бошқа баъзи Ғарб пойтахтларида, гўё Совет Иттифоқи Америка ракеталарининг жойлаштирилишига қарамай, бугун бўлмаса эртага Женева музокараларига яна қайтиб келади, деб намойишкорона билдирилаётган ясама умидворлик масъулиятдан қутулиб қолиш истагидан бошқа нарса эмас.

Ўз-ўзидан равшанки, Совет Иттифоқи вужудга келган аҳволни муқаррар, деб ҳисоблашни истамайди. Башарти, НАТО мамлакатлари Европада Американинг ракеталарини жойлаштириш бошлангунгача мавжуд аҳволга қайтишга тайёр эканликларини билдирсалар, Совет Иттифоқи ҳам шундай қилишга тайёр бўлади. Ю. В. Андроповнинг 24 ноябрдаги Баёнотида бу ҳақда равшан қилиб айтилган. Бу нарса Совет Иттифоқининг қуролланиш, аввало, ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган принципиал йўли, ядро уруши хавфини камайтиришга ва пировард натижада бутунлай йўқ қилиб ташлашга қаратилган йўли ўзгармас эканлигидан ҳам келиб чиқади. Бу — умуман инсон ақл-идроки тақозо этаётган бирдан бир оқилона йўлдир.

Бироқ, гўё Совет Иттифоқи Ғарбий Европада Америка ракеталари ўрнатилиб турган бир пайтда, ҳеч нарса бўлмагандек аввалги музокараларни давом эттиришга тайёр, деб кўрсатиш — ўзларига-ўзлари тасалли бериш йўлида ўз истакларини ҳақиқат қилиб кўрсатишнигина билдириб қолмай, шу билан бирга Америка ракеталари жойлаштирилишига қарши оммавий норозиликларнинг кучайишига тўсқинлик қилиш мақсадида ўз халқини ҳам, жаҳон жамоатчилигини ҳам қасддан чалғитишни билдиради.

Аммо бу ножўя воситалар билан иш тутиш йўлидаги уринишдан бошқа нарса эмас. Ёлғончилик билан узоққа бориб бўлмайди.

Сўнгра Совет Иттифоқи Маршали **Н. В. Огарков** гапирди:

— Партиямиз билан давлатимизнинг раҳбари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида тилга олинган баъзи қоидаларнинг ҳарбий жиҳатига қисқача тўхталиб ўтмоқчиман, деди у.

Аввало Баёнотда: АҚШ ўз хатти-ҳаракатлари билан Европадаги ядро қуролларини қисқартиришга бағишланган музокараларда ўзаро мақбул бир битимга келиш имкониятини барбод қилди, деб аниқ-равшан кўрсатиб берилган.

Ҳозир АҚШ ва унинг баъзи иттифоқчилари музокараларнинг барбод бўлганлиги учун жавобгарликни ўзларидан соқит қилишга зўр бериб уринмоқдалар. Гўё Европада «Першинг»лар ва қанотли ракеталарни жойлаштириш асослидир, гўё бу иш ҳатто «СССРнинг ўртача олисликка учириладиган ракеталарга бўлган қандайдир монополиясини» тугатиш учун зарур деган бемаъни гапларни айтишгача бориб етмоқдалар. Аммо ҳақиқат эса буни батамом рад этади.

Фактларга мурожаат этайлик, бугунги кунда СССР Европада ўртача олисликка учадиган 938 та элтувчи воситага (465 та бомбардимончи самолёт ва 473 та ракетага) эга бўлиб, шуларнинг қарийб ярми эски воситалардир. НАТО блокида шундай элтувчи воситалар 857 та (Англия билан Франциянинг 162 та ракетаси ва 695 та бомбардимончи самолёти бор). Кўриб турибсизки, бизнинг элтувчи воситаларимиз бирмунча кўпроқ. Аммо НАТОда эса ядро зарядлари қарийб бир ярим баравар кўп. Умуман олганда Европада ядро қуролларининг шу турида тахминий тенглик мавжуд. Ҳақиқий аҳвол мана шундай.

Совет Иттифоқи музокараларнинг аввал бошидаёқ Европада ҳам ўртача олисликка учириладиган, ҳам тактик ядро қуролларини батамом тугатиш ва шу тариқа Европани ана шу категориядаги ядро қуролидан холи қилиш тўғрисидаги асосий таклифни киритган эди. Бу таклиф рад этилди.

Шундай шароитда СССР ядро қуролини элтувчи воситалар сонини ракеталар билан баб-баравар миқдорда тахминан уч баравар (300 тагача) қисқартиришни таклиф қилди. Айни вақтда у ўзининг Европадаги қисқартириладиган ракеталарини йўқ қилишга ва Шарқдаги СС-20 ракеталари миқдорини кўпайтирмасликка розилик берди. Бунда Англия билан Франциянинг манфаатлари сира ҳам камситилгани йўқ — уларнинг ядро қуроллари шунчаки ҳисобга олинди, холос. Аммо бу таклиф ҳам қабул қилинмади.

Кейинчалик СССР яна ҳам олға борди. У бизнинг СС-20 ракеталаримиздаги зарядлар миқдори ҳам Англия билан Франция ўз ракеталарида эга бўлган миқдордан оширилмаслигига рози бўлди. Модомики уларда 420—430 та заряд бўлиб, бизнинг ҳар бир ракетамиз учтадан зарядга эга экан, у ҳолда СССР Европада атиги 140 ракетани, яъни Англия ва Францияда бўлганидан (162 та) ҳам камроқ ракетани қолдиришга, қолганларини эса йўқ қилишга розилик берди.

СССРнинг ракеталарга нисбатан қандай монополияси тўғрисида гап бўлиши мумкин? деган савол туғилади. Шу асосда ўзаро мақбул шартномага эришиш учун тўла имконият бўлганлиги мутлақо равшан. Бунга АҚШнинг истаги бўлмаганлиги эса сўзсиздир. Ҳатто аксинча.

Ҳақиқатда, АҚШ нимани таклиф этди? Унинг «нуль варианти» деб аталмиш вариантига кўра, СССР ўзининг ўртача олисликка учириладиган барча ракеталарини тугатиши, фақат 465 та бомбардимончи самолётини қолдириши керак эмиш, ҳолбуки НАТО блоки ўзининг барча ядро воситаларини тўла сақлаб қолиб, шу тариқа элтувчи воситалар жиҳатидан икки баравар ва зарядлар жиҳатидан қарийб уч баравар устунликка эришган бўлур эди. Бунинг номақбуллиги яққол кўриниб турибди. Яна ўша АҚШнинг «оралиқ» вариантига кўра, Совет Иттифоқига АҚШнинг розилиги билан ўз ракеталарининг муайян миқдорини сақлаб қолишга рухсат берилар, аммо бунда Американинг худди шунча миқдордаги ракеталарини Европада жойлаштириш шарт эди. Кўриб турибсизки, НАТО блоки яна қарийб икки баравар устунликка эришган бўлур эди.

Хўш, бунда мантиқ борми, деган савол туғилади. У ҳолда бу музокараларни ким ва нима учун барбод этди? Бунинг жавоби мутлақо равшан — уни АҚШ маъмурияти барбод этди.

Дарвоқе, Америка томони стратегик қурол системаларини чеклаш (СҚСЧ)га доир музокараларда ҳам худди шундай ёндашмоқда. Фақат бир мисолни келтириб ўтаман. Дастлаб томонларнинг стратегик ядро кучлари составини 25 процент (уларда СССР ва АҚШ учун баравар миқдордаги ядро зарядларини ҳозирги мавжуд даражадан паст даражада бўлган 1800 тагача қисқартириш — таклифларимизнинг моҳиятидир). Хўш, АҚШ нимани таклиф этмоқда? Фақат қитъалараро баллистик ракеталарни ва сув ости кемаларидаги баллистик ракеталарни қисқартириб, уларда беш мингтадан зарядни қолдиришни, стратегик самолётларни амалда қисқартирмасликни таклиф этмоқда. АҚШдаги самолётларнинг ҳар бири 2600 километр олисликка учириладиган 20 тагача ядровий ракетага эга бўлиши мумкин. Аммо бизнинг ана шундай самолётларимизда 1000 тадан камроқ, АҚШда эса 8000 тага яқин ракета бор. Натижада бунда ҳам АҚШ икки баравардан зиёдроқ устунликка эришган бўлур эди. Бундан ташқари бу нарса миллиардлаб сўм маблағ сарфлаб стратегик ядро кучларимиз структурасини тубдан бузишга олиб келган бўлур эди. Биз бунга рози бўла олмаслигимиз равшандир.

Бор ҳақиқат мана шундан иборат. Хўш, америкаликлар ўз таклифларининг мутлақо бемаънилигини тушунадиларми, деган савол пайдо бўлади. Шубҳасиз, тушунадилар!

Бугунги кунда тўла асос билан шуни айтиш мумкинки, АҚШ маъмурияти музокараларнинг аввал бошиданоқ Европада ядро қуроллари юзасидан ўзаро мақбул шартномага эришишни истамади ва шундай шартномани йўққа чиқариш учун ҳамма ишни қилди. Афтидан эндиликда у СҚСЧга доир музокараларда ҳам ишни шунга олиб бораётганга ўхшайди.

Сўнгра. Маълумки, Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини ва аввало, ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган принципиал йўлга содиқ бўлиб қолмоқда. Ядро қуролларини кўпайтириш мутлақо бемаъни тус олмоқда. Ўзингиз ўйлаб кўринг. Ҳозирнинг ўзидаёқ АҚШ стратегик ядро кучлари билан уриладиган биринчи зарбанинг ўзида 12 мингтадан кўпроқ ядро зарядини қўлланиши мумкин. Аммо бу унинг стратегик ядро кучларидаги ядро зарядларигина, холос. Ҳолбуки бугунги кунда АҚШ ва НАТО мамлакатларида шундай зарядлар жами 40 мингтадан ортиқдир.

Хўш, нима учун Вашингтон ядро воситаларининг миқдори шу қадар кўп бўлгани ҳолда ўз ракеталарини Европада жойлаштиришга зўр бериб интилмоқда? Шунинг учунки, у ўзининг стратегик ядро кучларини «қуролсизлантирувчи» ядро зарбаси, деб аталмиш зарба, яъни СССРни агрессорга жавоб ядро зарбаси уриш имкониятидан маҳрум этадиган зарба уришга ҳар қандай этиб бўлса-да, қодир қилишни истамоқда.

Бундай мақсадга эришиб бўладими? Бунинг жавоби битта — асло эришиб бўлмайди. Томонларда ядро қуролларининг катта запаслари ва уларни жойлаштиришнинг хилма-хил системалари кенг ривожланган, кўп карра такрорланган бошқариш системалари мавжуд бўлган ҳозирги шароитларда бунинг иложи йўқ. Ҳамма ҳолларда интиқом муқаррардир. Шу боисдан фақат авантюристлар билан ўз жонига қасд қилувчиларгина шундай ядро зарбасига умид боғлаши мумкин.

Яна бир масалага тўхталиб ўтаман. Маълумки, Совет раҳбарлари ядро хавф-хатари ошганлигини ҳисобга олиб, тегишли жавоб чораларини кўришга мажбур бўлдилар. Бу чоралар Баёнотда айтиб ўтилган. Бу чораларнинг айнан мос келишини таъкидлаб ўтмоқчиман, холос. Чунончи, океан районларида ва денгизларда жойлаштирилаётган совет воситалари АҚШ территориясининг ўзини назарда тутиб, Американинг Европада жойлаштирилаётган воситаларига нисбатан самарадорлиги етиб бориши жиҳатидан ҳам, қудрати жиҳатидан ҳам, аниқлиги жиҳатидан ҳам ва шуниси айниқса муҳимки, уларнинг нишонгача учиб бориш вақти жиҳатидан ҳам қолишмайди. Бу жавоб чоралари мажбурий чоралардир. Америка «Першинг»лари ва қанотли ракеталари жойлаштирилиши билан Европада ҳам, жаҳон миқёсида ҳам ҳарбий мувозанат АҚШ фойдасига ўзгармоқда. Биз бунга йўл қўя олмаймиз. Ўз-ўзидан равшанки, шуни ҳисобга олиб юқорида айтиб ўтилган чоралардан ташқари СССРнинг ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг хавфсизлигини таъминлашга қаратилган бошқа чоралар ҳам кўрилади. АҚШ устун бўла олмайди.

Шу билан бирга ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, бизнинг томонимиздан кўрилаётган жавоб чоралари НАТО мамлакатларининг хатти-ҳаракатлари тақозо этадиган чегаралардан чиқмайди ва совет раҳбарлари совет халқининг хоҳиш-иродасини бажара бориб, янги уруш хавфини бартараф этиш ва тинчликни сақлаб қолиш учун бундан буён ҳам имкони бўлган ҳамма ишни қилаверадилар.

Сўнгра матбуот конференцияси қатнашчилари мухбирларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

(ТАСС).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ИНТЕГРАЦИЯЛАШ ВА КООПЕРАЦИЯЛАШ ЙЎЛИДА

СОФИЯ. Димитровград химия комбинатида аммиак синтез қиладиган 500 тонналик колоннани ўрнатиш учун БХР Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вилко Гочев бошлиқ монтажчилар бригадасига уч соат керак бўлди. «Уралхиммаш» машинасозларининг қўли билан яратилган бу ноёб иншоот СССРдан юборилаётган табиий газда ишлайди.

Колоннанинг ўрнатилиши — Болгария химия тўнғич корхонасини тамомила реконструкция қилишдаги янги муҳим ва масъулиятли босқичдир. Яқин фурсатда бу ерда Совет Иттифоқининг бошқа ускунаси ҳам монтаж қилинади. Уни созлашда совет мутахассислари иштирок этадилар. Тез орада нитрат ва сульфат кислота, аммиакли селитра цехларини ва бошқа кислота цехларини ишга тушириш мўлжалланмоқда.

ПЎЛАТ ЙЎЛДА ЯНГИ ЭЛЕКТРОВОЗ

БУДАПЕШТ. Пойтахтдаги «Ганц Маваг» машинасозлик комбинатида кўплаб ишлаб чиқарила бошланган электровозлар юк ва пассажир ташиш тезлиги ҳамда қулайлигини оширишга, бу ишларни янада тежамли қилишга имкон беради. Янги локомотив моторининг қуввати аввалгисиникига нисбатан қарийб учдан бир ҳисса ошади ва анча пухтадир. Ҳозир Венгрия темирйўлчилари эски типдаги локомотивларни планли равишда алмаштира бошлашга киришдилар.

Ҳозирги вақтда ВХРда республика темир йўлларининг бешдан бир ҳиссасидан кўпи — бир ярим минг километрдан ошиқ йўл электрлаштирилган.

БАЛИҚ ТУТИШ ОХИРЛАМОҚДА

БЕРЛИН. ГДРнинг балиқчилик хўжаликлари ходимлари уй соҳибаларига яхши совға тайёрламоқдалар. Республикадаги кўл ва ҳавзаларда кузги балиқ тутиш охирламоқда. Кўл ва ҳовузлар жами саҳни 150 минг гектарга яқинлашади. Дастлабки маълумотларга кўра, бу йил хўжаликлар давлатга 15 минг тоннадан кўп хушхўр балиқ топширади.

Мамлакатнинг ички сувларидаги балиқчилик кейинги ўн йил ичида интенсив ривожланмоқда. ГДРда ҳар йили ўн миллионтадан кўпроқ форель балиғи етиштирилмоқда. Балиқ хўжалиги индустриал заминга ўтказилди. (ТАСС).

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

ҚЎЛИ ЕНГИЛ ВРАЧЛАР

Афғонистондаги совет қўшинлари чекланган қисмларининг ҳарбий медиклари интернационал бурчларини адо этиб, шараф билан муносиб хизмат қилмоқдалар. Улар кўпгина яхши ишларни бажардилар. Кечаю кундуз АДР жангчилари ва граждан аҳолисига малакали медицина ёрдами бермоқдалар.

1. АФҒОН ҚИЗИ ВИКТОРИЯ

Кеч тунда тоғлар орасидаги қишлоқдан медицина пунктига тўлғоқ тутаётган аёл келтирилди. Унинг аҳволи ғоятда оғир эди. Ҳар дақиқа ғанимат. Хирург врач медицина хизмати капитани В. Колесников ёш она ва унинг боласини қутқариб қолиш учун операция қилишига тўғри келди.

Ҳамма иш кўнгилдагидек бажарилган бўлиб туйилдию, лекин чақалоқда ҳаёт аломатлари йўқ эди. Шунда анестезиолог врач медицина хизмати капитани А. Лесько мураккаб аппаратларни ишга солди ва шу заҳоти чодирдаги «медицина пункти»да бола товуши эшитилди.

Бахтиёр ёш она ҳам тезда оёққа турди. У қизига совет хирурги Виктор Колесников шарафига Виктория деб ном берди.

2. ВАҚТИДА ЁРДАМ БЕРИЛДИ

Босмачи тўдаларини тормор келтириш учун олиб борилган жангда афғон батальони штабининг бошлиғи капитан Ғани Аҳмадулло яраланди. У оғир аҳволда совет қўшинлари чекланган қисмларининг медицина пунктларидан бирига келтирилди. Орадан бир неча минут ўтгач, хирург катта лейтенант В. Кобиашвили, медицина ҳамширалари Т. Гайсенко ва Т. Федун операция столи ёнига ўтдилар. Операция қарийб тун бўйи давом этди ва муваффақиятли чиқди. Ҳозир капитан Ғани Аҳмадулло сафга чиқиб кетди. У халоскорларини тез-тез келиб кўриб туради.

3. АМИНУЛЛОНИ УНУТИШГАНИ ЙЎҚ

Саккиз яшар Аминулло қўшни қишлоққа бора туриб, йўлда душманлар қўйиб кетган минани босиб юборди... Бола яқин атрофдаги совет қисмининг медицина пунктига оғир аҳволда келтирилди. Майор Н. Норхўжаев бошчилигидаги врачлар анча қийналишди — бола ҳушидан кетган — клиник ўлим ҳолатида эди. Медиклар боланинг ҳаёти учун тун бўйи курашишди.

Болани қутқариб қолиш учун қон керак бўлиб қолди, медиклар солдатларга мурожаат этдилар. Шунда ротанинг бутун шахсий состави бир қадам олға ташлади. Афғон болани қутқариб қолиш учун солдатлардан Ф. Уваркин, А. Смирнов ва бошқалар қон бердилар. Қариндошларининг илтимосига биноан Аминулло тамоман тузалиб кетиш учун госпиталга юборилди.

Подполковник В. КОСТЮКОВ. (ТАСС).

Афғонистондаги совет қўшинлари чекланган қисмлари.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● ВАРШАВА. ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Министрлар Совети Раиси В. Ярузельский Кончилар куни муносабати билан Забже шаҳрида бўлиб ўтган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида бундай деди: социалистик Польша тинчлик ишини изчиллик билан ҳимоя қилаётган, давлатимиз чегаралари дахлсизлигининг ишончли гарантияси бўлган Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатини тўла равишда қўллаб-қувватлайди.

Биз, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг 24 ноябрдаги Баёнотини тушуниб ва маъқуллаб кутиб олдик. Мазкур Баёнотда жаҳонда вужудга келган серташвиш ҳарбий-сиёсий вазият равшан таърифлаб берилган.

● СОФИЯ. БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат Кенгаши Раиси Т. Живков Болгарияга келган СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирновни бу ерда қабул қилди.

Самимий, дўстона суҳбат вақтида СССР билан БХР ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликка доир масалалар муҳокама қилинди.

● РАБОТ. Марокашда Марокаш Коммунистик партияси тузилганлигининг 40 йиллиги кенг нишонланмоқда. Касабланка шаҳрида Марокаш коммунистлари юбилейига бағишлаб виставка очилди ва маданият ҳафталиги тантанали вазиятда бошланди. Шу маросимда чет эл коммунистик ва ишчи партияларининг делегациялари, шу жумладан, КПСС делегацияси қатнашди.

Марокаш Тараққиёт ва социализм партияси (МТСП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Лайяши ҳафталикнинг очилиш маросимида сўзга чиқди.

● АФИНА. Бу ерда «Умумий бозор»га аъзо бўлган ўн мамлакат давлат ва ҳукумат бошлиқлари иштирокида ҳамжамият Европа кенгашининг навбатдаги сессияси очилди. «Ўнлар» раҳбарлари шу гуруҳ ичида жиддий ихтилофларга сабаб бўлган бир қанча мураккаб проблемаларни муҳокама қилишлари керак. Бу проблемалар орасида Европа иқтисодий ҳамжамияти бюджетини ислоҳ қилиш масаласи ҳам бор.

(ТАСС, 5 декабрь).

МОСКВА. СССР Бадиий академияси залларида «Сатира — тинчлик учун курашда» деган мавзуда IV халқаро виставка очилди. Виставкада ер юзидаги 30 мамлакатдан 300 рассомнинг 700 та иши намойиш қилинмоқда. Булар асосан плакатлар, сатирик расмлар ва карикатуралардир. Суратда: монголиялик Дуламжавен Пушкиннинг «Тинчлик юриши» расми. Рассом бу асари учун «Литературная газета»нинг мукофотини олди.

ТАСС фотохроникаси.

ФИЛНИ ЕНГИБ...

● ФРИТАУН. Сьерра Леоне мамлакатининг шимолий вилоятидаги Фойя ва Ньягба қишлоқлари аҳолиси ўз осойишталигини «тиклади». Бир неча ойдан бери аҳолига тинчлик бермаётган фил енгилди. У уч ой мобайнида кўплаб дарахтларни қўпорди, шолипояларни вайрон қилди, деҳқон уйларига шикаст етказди.

Вилоят маъмурлари ҳайвонни отиб ўлдиришга рухсат беришди. Аммо улкан филни ҳеч ким отишга жазм этолмади. Смем Кинг исмли йигит бунинг йўлини топди. У қуролдан воз кечди, аждодлари сингари тузоқ ўра қазиди ва филни унга туширди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ТЎРГА ОЛТИН ИЛИНДИ

ХАРТУМ. Қадимги Ал-Кава шаҳри районида балиқ тутаётган суданлик деҳқонлар тўрига том маънода олтин илинди. 1937 йил Оқ Нилда Жабал Авлий тўғони қурилаётган пайтда бу шаҳар сув остида қолиб кетганди.

Балиқчилар тўрни тортиб қарасалар, бир неча олтин ҳайкалчалар ҳамда бошқа нарсалар чиқди. Топилган нарсаларнинг тарихий аҳамияти катта. Яқин кунлар ичида бу ерга илмий экспедиция жўнатилди. У топилмалар тарихининг қайси даврга тааллуқли эканлигини аниқлайди.

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНГАН КУННИНГ ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи билан Афғонистон Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланган куннинг беш йиллигини тантанали равишда нишонладилар. Республика шаҳар ва қишлоқларида шонли санага бағишланган йиғилишлар ва дўстлик кечалари бўлиб ўтди.

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг тантанали йиғилишида иккала мамлакат ўртасидаги интернационал қардошлик, бирдамлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ишида шартноманинг жуда катта аҳамияти ҳақида гапирилди.

Улуғ Ленин асос солган анъанавий совет — афғон дўстлиги мазкур шартнома имзоланганидан кейин сифат жиҳатидан янги поғонага кўтарилганини йиғилиш қатнашчилари уқтириб ўтишди. Совет халқи афғон халқининг Апрель революцияси вазифаларини рўёбга чиқариш йўлидаги курашига астойдил хайрихоҳлик билан қарамоқда ва унга беғараз ёрдам бермоқда. Бу ишга Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Йиғилишда сўзга чиққан АДР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, АДР Госплани раиси С. Мангал ёш республикага берилаётган ҳар томонлама ёрдам ва мадад учун Ўзбекистон меҳнаткашларига самимий миннатдорчилик изҳор этди. Мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча алоқаларнинг мустаҳкамланиши афғон халқига Апрель революцияси ғалабаларини ҳимоя қилишда, Афғонистоннинг суверенитети ва территориал бутунлигини қаттиқ туриб муҳофаза этишда ёрдам берди. У КПСС билан Совет ҳукуматининг тинчликсевар йўли муҳим аҳамиятга эга эканини, бу йўл ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида яққол ифодалаб берилганини таъкидлади.

Йиғилиш қатнашчилари дўст Афғонистон халқига янги жамият қурилишида янгидан янги муваффақиятлар тиладилар. Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, АДРнинг Тошкентдаги Бош консули Муҳаммад Насим Жўя қатнашдилар.

* * *

С. Мангал бошчилигидаги АДР делегацияси В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрди, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида, Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятида бўлди, республика пойтахтининг архитектура ёдгорликларини ва янги қурилиш районларини кўздан кечирди. Делегацияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

Яна кўришгунча хайр, МХАТ!

Тошкентликлар москвалик машҳур М. Горький номидаги ССР Иттифоқи Бадиий академик театри (МХАТ) билан салкам икки ҳафта — 12 кун дийдор кўришдилар. Аммо бу кунлар узоқ вақтгача эсдан чиқмайди: ҳар бир спектакль томошабинлар учун ҳам ва Тошкентдаги гастролларнинг асосий саҳна майдони — Свердлов номли концерт залига келиб саҳна маҳоратидан сабоқ олган кишилар учун ҳам байрам бўлди. Айни шу театр, унинг ажойиб санъаткорлари ўзбек совет театри эндигина вужудга келаётган пайтда дастлабки ўзбек профессионал актёрлари ва режиссёрларининг илк устозлари бўлган эдилар. Кўп миллатли совет санъатининг тарихида номи қолган кишилар улардан, МХАТчилардан таълим олган эдилар.

Спектакллардан ташқари бир неча ижодий учрашувлар бўлиб ўтди. МХАТчилар бинокорларга, Совет Армиясининг жангчиларига, «Политотдел» колхозининг меҳнатчиларига театр фаолияти, унинг тарихи ҳақида, ҳозир қайси постановкалар устида иш олиб борилаётганлиги тўғрисида гапириб бердилар. Ўзбекистон Театр жамиятида МХАТнинг Тошкент спектакллари муҳокамаси ўтказилди.

4 декабрь куни ССР Иттифоқи Москва Бадиий академик театрига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи тантанали вазиятда топширилди. Кўп миллатли совет театр санъатини пропаганда қилишда муҳим роль ўйнаган, республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашга актив кўмаклашган, шу гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги учун театр коллективи мана шу Фахрий ёрлиқ билан тақдирланди.

(ЎзТАГ).

БУХОРОНИНГ КАТТА КАРВОНИ

Область пахтакорлари 482,5 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни бажардилар. Улар 500 минг тонналик маррани забт этиш учун курашмоқдалар.

МАРДОНА МЕҲНАТ САМАРАСИ

А. КАРИМОВ,
Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари

Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар, йўл-йўриқларни ўзларига дастуриламал қилиб олган кўҳна ва ҳамиша навқирон Бухоро области меҳнаткашлари ғалаба маррасини эгалладилар. Она-Ватан бухоролик «оқ олтин» усталаридан 482,5 минг тонна пахта қабул қилиб олди.

Ваъдасига вафодор азамат пахтакорларимиз ва механизаторларимиз ҳар йилгидек, бу йил ҳам ғўза вегетацияси даврида юз берган табиий қийинчиликлар, машаққатларни мардонавор енгиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Йиғим-терим деярли барча районларда, хўжаликларда ва бригадаларда ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан бошланди.

Барча ерда авангардлик ролини ўйнаган ишчан, ташаббускор ва сиёсий етук коммунистлар партия ташкилотлари атрофига маҳкам жипслашиб, ягона мақсад сари бошланган курашда олдинги сафларда бордилар. Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ҳисобига деҳқончилик қилинадиган майдонларни, хусусан пахта майдонларини кенгайтириш, сув таъминотини яхшилаш, ирригация ва мелиорация тармоқларини кенгайтириш, уларнинг сув ўтказиш қувватларини ошириш билан боғлиқ кенг комплекс масалалар ҳамда проблемаларни муваффақиятли ҳал этишда коммунистларимиз ишбоши, етакчи ва байроқдор бўлдилар.

Республикамизнинг 6 миллион тонналик улкан пахта хирмонини бунёд этиш учун авж олдирилган мусобақага актив қўшилган областимиз пахтакорлари социалистик мажбуриятни бемалол қоплайдиган даражада баракали ҳосил етиштирдилар. Пешана тери эвазига етиштирилган дурдонани қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш, белгиланган план ва мажбуриятларни шараф билан бажариш барча меҳнаткашларимизнинг, турли касб-кордаги олиҳиммат ҳашарчиларимизнинг қалб амрига, шарафли бурчига айланди. Аҳдига содиқ, марди-майдон бухоролик пахта усталари деҳқончилик учун мураккаб вазият туғилган бу йилги шароитда юксак уюшқоқлик, аҳиллик, интизом намуналарини кўрсатиб, ғалаба манзилига етиб келдилар. Давлатга топширилган пахтанинг салмоқли қисми биринчи сортларга қабул қилинди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, областимиз деҳқонлари республика партия ва ҳукуматининг саноат учун қимматбаҳо хом ашё ҳисобланган ингичка толали пахта навини етиштиришни янада кўпайтириш тўғрисидаги қарорига оғишмай амал қилиб, бу борада қувончли натижаларга эришдилар. Тайёрлов пунктларига ҳозирга қадар 26 минг тонна ипак пахта етказиб берилди. Ғиждувон районининг «Коммунизм», С. Айний номли, К. Маркс номли, «Зарафшон», Шофиркон районининг «Ленинобод», Куйбишев номли колхозларида 35—40 центнердан хирмон кўтарилди. Бугунги кунда Сайфулла Абдуллаев, Халил Шукуров, Раҳмат Қобилов, Аҳмад Сафаров, Мухтор Орипов, Тоғай Оллоқулов сингари ипак пахта усталарининг номини ҳурмат билан тилга оламиз. Улар бошқараётган бригадалар ҳар гектар ердан 45—50 центнердан ошириб ҳосил олишди. Ингичка толали пахта экиб, деҳқончилик қилган хўжалик ва бригадаларда ҳосил йиғим-терими ҳануз қизғин давом этмоқда.

Умуман олганда, карвонбошилик қилаётган Ғиждувон райони, илғорлар сафида бораётган Олот, Шофиркон, Ромитан, Қоракўл районлари областимиз ғалабасига, айниқса, катта ҳисса қўшдилар. Шунингдек, Вобкент, Бухоро, Когон, Свердлов ҳамда Пешку районлари ҳам йиғим-теримни сира бўшаштирмай, зафар марраси томон тобора яқинлашиб келмоқдалар.

Тажриба шуни кўрсатяптики, қаерда онгли меҳнат, мустаҳкам интизом, ташаббускорлик ва аҳиллик бўлса, ўша ерда муваффақият ҳам бўлади. Бунга У. Раҳматуллаев раҳбарлик қилаётган К. Маркс номли колхозни мисол қилиб келтирсак арзийди. Бу хўжалик уч-тўрт йил муқаддам ўртамиёна колхозлар жумласига кирарди. Район партия комитети кўп сонли колхозчиларнинг талаб ва хоҳишларини инобатга олиб, шу колхозда узоқ йиллардан буён бош бухгалтерлик қилиб келган ўртоқ Раҳматуллаевни раисликка лозим кўрганда, асло янглишмаганлигини ҳаёт тасдиқлади. Энг муҳими, изланувчан ва талабчан раис тез орада ўзининг уддабурон ташкилотчи, деҳқончилик тилини тушунадиган қобилиятли раҳбар эканлигини кўрсатди. Пахта ва бошқа деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайди, таннархи арзонлашиб, ялпи даромад ошди. Хўжалик экономикаси кўтарилгач, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам яхшиланди. Диққатга сазовор томони шундаки, ушбу колхоз кейинги уч йил мобайнида фақат Ғиждувон районида эмас, балки, областда биринчилардан бўлиб зафар қучяпти.

Областимизда бундай юқори ҳосилли хўжаликлар сони кўпайиб боряпти. Чунончи, Ғиждувон районининг биз юқорида тилга олган колхозлари билан бир қаторда Олот районидаги «Ленин йўли», Крупская номли, Калинин номли, Навоий номли, Шофиркон районидаги «Шофиркон», Жданов номли, «Ленинобод», Куйбишев номли, Ромитан районидан «Партия XXVI съезди», Энгельс номли, К. Маркс номли, Вобкент районидан Брежнев номли, «Москва», «Зарафшон», Бухоро районидаги У. Юсупов номли, «Маданият», Свердлов районидаги Калинин номли, «Ўзбекистон», Қоракўл районидаги «Искра», «Октябрь», «Правда» колхозлари йиллик пахта тайёрлаш планлари ва мажбуриятларини барвақт бажариб, илғорлар сафидан муносиб ўрин олдилар.

Областимиз пахтакорларининг ўн биринчи беш йиллик ўзак йилида эришган зафарига барча саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари коллективлари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари, ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчи-ёшлари ҳам муносиб улуш қўшганликларидан чексиз миннатдормиз.

Пахта ҳосилдорлигини ошириш, сифатини яхшилаш, теримни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказиш мусобақасида байроқдорлик қилаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Истам Турсунов, Обидахон Ҳамроева, Абдулла Кўкламов, Йўлдош Эргашев, республикада хизмат кўрсатган пахтакорлар Бобомурод Шомуродов, Саври Ҳафизов, Бобомурод Рамазонов, СССР Олий Совети депутати Мунаввар Ҳамроева, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари Субхон Рамазонов, Рўзигул Турдиева, қатор орденлар кавалерлари Мукаррама Фузайлова, Мискиной Раҳмонова, Рўзигул Ҳазратова, Мухтор Аҳмедов, Зайнабхон Гадоева, Қўндивой Исломов, Усмон Эшонқулов каби ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлим ва бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 50—55 центнерга етказилмоқда.

Шуни алоҳида айтиш лозимки, партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатаётган оталарча ғамхўрликлари туфайли кейинги йилларда областимизда сув таъминотини яхшилаш, чўл ва массивлардан янги ерлар ўзлаштириш, янги пахта-дончилик, боғдорчилик ва узумчилик хўжаликлари ташкил этиш, замонавий чорвачилик, паррандачилик корхоналари қуришга тааллуқли кўпгина муҳим тадбирлар амалга оширилди. Аму-Бухоро машина канали қайта реконструкция қилиниб, сув ўтказиш қуввати оширилди. Свердлов машина каналининг биринчи навбати қурилиб, ишга туширилди, яна бошқа бир неча ирригация иншоотлари барпо этилди. Эндиликда Қутчи, Варахша, Жилвон, Замонбобо, Махонкўл массивлари қаторида Қоровулбозор қўриғи ҳам кенг миқёсда ўзлаштирилиб, маъмурчилик масканига айлантириляпти. Бу ерда ташкил этилган Ульянов номли, «Целинник» ва 2-қўриқ совхозларида баракали ҳосил етиштириляпти. Қўриқда «Навбаҳор» посёлкаси, пахта қабул қилиш пункти барпо этилди. Буларнинг ҳаммаси катта ишларнинг бошланиши, холос. Қоровулбозор қўриғи келгусида ипак пахта етиштиришга ихтисослаштирилган йирик районга айлантирилади.

Меҳнат ғалабаларимизни таъминлашда мусобақадош дўстларимиз — Туркманистон ССРнинг Чоржўй, республикамизнинг қўшни Навоий ва Самарқанд областлари уста деҳқонлари ва тажрибали қишлоқ хўжалик ходимларининг ҳам яқиндан туриб бераётган ёрдамлари, қимматли маслаҳатлари бизга қанот бағишлаётганини алоҳида миннатдорчилик билан қайд этамиз.

Область қишлоқ хўжалик ходимлари пахта билан бир қаторда давлатга пилла, дон ва бошқа деярли барча деҳқончилик маҳсулотлари сотиш бўйича ўн биринчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини ҳам ошиғи билан адо этишди. Шунингдек, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ва чорва туёғи сонини кўпайтириш борасида ҳам катта ютуқларга эришилмоқда.

Пахта тайёрлашда биринчи довондан ошган бўлсак-да, йиғим-теримни бўшаштираётганимиз йўқ. Об-ҳавонинг қулай келган ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, пахтазорларимиздаги борлиқ ҳосилнинг сўнгги мисқолигача нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишни давом эттираверамиз, «оқ олтин» хирмонимизни янада юксалтираверамиз. Шу билан бир қаторда келгуси йил мўл ҳосилига ҳам пухта замин яратамиз.

Вобкент районидаги Л. Брежнев номли колхоз пахтакорлари районда биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чеккан эдилар. Хўжалик миришкорлари сўнгги мисқол ҳосилни ҳам чаноқларда қолдирмаслик чора-тадбирларини кўришяпти.

Бу иш ҳар гектар ердан 65 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга муваффақ бўлган К. Исмоилов бригадасида, айниқса, яхши ташкил этилган. Суратда: илғор коллективга кўчма вимпель топшириш пайти.

ҲИММАТ

Мен Улуғ Ватан урушининг инвалидиман. Житомир учун олиб борилган шиддатли жангларда етти жойимдан қаттиқ жароҳатландим. Чап оёғимдан ажралганман. Республикамиз партия ва ҳукуматининг Мурожаатини ўқиганимдан кейин юрагимда ғайрат, дилимда иштиёқ уйғонди. Қишлоқдаги қариялар ўтирган даврада Мурожаатдаги фикрларни тушунтирдим. Пахтакор фарзандларимизга қўлимиздан келганича ҳиммат кўрсатишга чақирдим. Улар ҳам фикримни қўллаб-қувватлашди. Этак тутиб «Октябрь» колхози далаларига чиқдик. Равшан бобо Бешимов, Элмурод бобо Нурматов, Жума бобо Холиқов сингари қарийб 15 чоғли пенсионер ҳамда меҳнат ветеранлари билан биргаликда 2-бригада далаларидан пахта тердик.

Ҳар биримиз кунига 20—25 килограммдан, жами 315—400 килограммдан дурдона териб, колхозимиз хирмонига ҳиссамизни қўшдик. Колхозимиз Қоракўл районида иккинчи бўлиб маррага етди. Энди юксак мажбуриятни ҳам уддалаш арафасида турибмиз.

Баҳрон ОЧИЛОВ,
пенсионер, Улуғ Ватан уруши инвалиди.

МАДАДКОРЛИК — БУРЧИМИЗ

Пахта мамлакатимиз куч-қудрати, халқимиз шон-шуҳрати ва фаровонлигининг бебаҳо манбаи. Ризқ-рўзимиз, дастурхонимиз тўкинчилиги ҳам шу пахтадан. Касб-коридан қатъий назар, Ўзбекистонда ҳамма пахтакор. Пахтакорларга яқиндан туриб мададкорлик қилишни ўзимизнинг олий бурчимиз, деб биламиз.

Кооператорларимиз катта пахта хирмони учун олиб борилган курашда актив иштирок этишди. Йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ ялпи сафарбарлик эълон қилиниб, савдо шийпонларга ва далаларга кўчирилди. Мунтазам ишловчи савдо корхоналари ва объектлардан ташқари 5 та кўчма автомагазин, 47 та сотувчисиз дўкон далада ишловчилар хизматига қўшимча равишда жалб этилди. 100 та магазин, шу жумладан, 50 та нон, кондитер ҳамда кулинария, сабзавот, полиз, мева маҳсулотлари билан савдо қиладиган дўконлар иш соати узайтирилган график асосида ишлашга кўчирилди. Матлубот жамиятимиз ёрдамчи хўжалиги базасида боқиб семиртирилган моллар ҳисобидан эса жами 650 тонна гўшт сотилди. Терим илғорларини мукофотлаш учун 8 минг дона совға тайёрланиб, колхоз ва совхозларга етказиб берилди.

Бундан ташқари матлубот жамиятимиз йигит-қизларидан иборат 310 киши пахта йиғим-теримида оевосита иштирок этмоқда. Ҳозирга қадар бу отряд кучи билан қарийб 700 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Жонкуяр кооператорларимиз «Республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони тикланмагунча пахтазорни тарк этмаймиз!» деган шиор остида терим суръатини сусайтирмай меҳнат қилмоқдалар.

П. ҲАКИМОВ,
Шофиркон район матлубот жамияти правлениеси раиси.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

*** ОЛОТ РАЙОНИ ПАХТАКОРЛАРИ БУ ЙИЛ ОБЛАСТДА ИККИНЧИ БЎЛИБ «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАШ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРИШГА ЭРИШДИЛАР * ДАВЛАТГА 38 МИНГ ТОННАДАН ЗИЁД ПАХТА СОТИЛДИ * 85 ПРОЦЕНТ ҲОСИЛ БИРИНЧИ СОРТЛАРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ * ЯЛПИ ХИРМОН САЛМОҒИ 42 МИНГ ТОННАГА ЕТКАЗИЛАДИ.**

Ўн биринчи беш йиллик ўзак йилидаги деҳқончиликнинг ўзига хос томонлари бор. Район партия ташкилотлари бутун оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар таъсирчанлигини янгича иш форма ва методларини кенг жорий этиш билан қўшиб олиб бордилар. Биринчи навбатда, пахтакорлар меҳнатига нарядсиз ҳақ тўлаш усулига катта эътибор берилди. Районимиздаги кўпчилик бригадалар ана шу илғор иш тажрибасини қўлланиб, яхши ютуқларга эришдилар.

Олотлик лафзи ҳалол деҳқонлар ёзда кучли гармсел келтирган қийинчиликларни ўзларининг қаҳрамонона ва тадбиркорона меҳнатлари билан енгиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Коллектив пудрат методига кенг амал қилган «Ленин йўли», «Оқ олтин», «Шарқ юлдузи», «Ленинград» ва Ф. Хўжаев номли колхозлар районимиз ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар. Меҳнатни янгича ташкил этишнинг афзалликларини намойиш этган республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Рўзигул Ҳазратова, Шойи Қорёғдиев, Жуматурди Бегиев, Бозор Худдиев, Ёмғир Хидиров каби уста пахтакорлар етакчилик қилаётган бригадаларда гектаридан 50—55 центнердан хирмон кўтарилди.

Интилганга толе ёр, дейди халқимиз. Республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини шараф билан бунёд этишга ўзларининг арзигулик улушларини қўшишга аҳд қилган пахтакорларимизга чиндан ҳам толе кулиб боқди. Кўзланган марралардан ўзиб, ваъдамизга вафо қилдик. Районда халқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича белгиланган планлар ва мажбуриятлар ҳам ошириб бажарилди.

Районимиз коммунистлари, барча қишлоқ хўжалик ходимлари эришилган ғалабадан хотиржамликка берилаётганлари йўқ. Пахта фронтидаги кураш қизғин давом этяпти. Ялпи пахта хирмонимизни 42 минг тоннага етказишга азму қарор қилганмиз.

Б. БОБОҚУЛОВ,
Олот район партия комитетининг биринчи секретари.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

ЧЎНГ ХИРМОНЛАР БИНО ЭТДИНГ...

Кўзларимда порлаган нур сендан, азим Бухоро,
Қалбимдаги битмас ғурур учун таъзим, Бухоро.

Чўнг хирмонлар бино этдинг, ҳаяжондан қолдим лол,
Сўнг қалбимдан чиқди тошиб ушбу назм, Бухоро.

Чўллар чаман, «оқ олтин»инг бугун қайнаб ётади,
Яна қанча хазиналар бордир сим-сим, Бухоро.

Фарзандларинг зафар талаб, меҳнатдандир довруғи,
Зафарларинг она юртим — шундан балким, Бухоро.

Ҳамро Саид хирмони чўнг, Фарғонадан кўринар,
Ифтихордан тоғдек кўнгил, турсам-да жим, Бухоро.

Она юртим, улкан зафар сенга бўлсин, муборак,
Тин олмагил, олти миллион бўлсин тоқим, Бухоро.

Кўзларимда порлаган нур сендан, азим Бухоро,
Қалбимдаги битмас ғурур учун таъзим, Бухоро.

Султон РАСУЛИЙ.

ҚАТРАЛАР

УСТОЗ

Телефон жиринглади. Муяссар опа трубкани кўтарди. Мукаррамани овозидан дарҳол таниди.

— Шошма, ўзингни бос. Гармсел фақат сенинг бўлимингга зиён келтираётгани йўқ. Бизда ундан ҳам баттар. Ўрта бўғиндаги шоналарни чалиб кетди? Деҳқончиликни ҳар ким ҳам эплаб кетавермайди. Бунақанги табиат қийинчилигини энди кўраётганимиз йўқ.

Чораси шу: оромни тарк этасан. Сувчиларингни тўпла, ғўзани оқшомда, салқин тушгандан кейин суғоришсин. Куёш кўтарилгунча сув жўякларга сингиб бўлиши керак. Намни сақла, сув қалқимасин. Аксинча, иссиқ туриб қолган сувни қиздиради, шона тугул, кўсакни ҳам тўкади. Фақат намгина ғўза жонига оро киради, холос. Ишловга зўр бер. Кечки бўлсаям, зарар ўрнини қоплайдиган ҳосил етиштириш керак.

Ромитан районидаги «Партия XXVI съезди» совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева билан «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг 1-бўлим бошқарувчиси Мукаррама Фузайловалар ўртасидаги бу суҳбат жазирама авжига чиқиб, кучли гармсел ғўзага таҳдид солиб турган кунларда бўлган эди. Устоз пахтакорнинг шогирдига берган маслаҳати тезда бутун районга ёйилди. Пахтакорлар гармселга қарши букилмас ирода ва матонатни қарши қўйдилар. Натижада юқоридаги ҳар иккала хўжаликда ҳам, районда ҳам пахта плани ошириб бажарилди. Кўпчилик бригадаларда ҳосилдорлик 43—45 центнерга етказилди.

ЮЗМА-ЮЗ

Қоракўл районидаги «Правда» колхози идорасига корачадан келган, мулойим, ўрта ёшлардаги бир киши кириб келди. Секретарь қиз машинкадан кўз узмай:

— Сизга ким керак? — деб сўради.

— Кечирасиз, раис бормилар? — деди ҳалиги киши уни ишдан қўяётганидан хижолат чекиб.

— Шу пайтда раис кабинетда бўладими?! Далаларимизни бундоқ айланиб кўринг, колхозчиларимиз қандай жасорат кўрсатишяпти. Баҳорда биз юз процент майдонга «Октябрь-60» деб аталган янги пахта навини эккандик. Гектаридан 43 центнердан ҳосил олдик. Давлатга топширилган 5000 тонна пахтанинг 85 фойизини биринчи сорт ташкил этди. Планни 105 процент бажарган бўлсак ҳам, даламизда ҳосил бор.

— Жуда ажойиб, — деди меҳмон. — Кейинчи, ундан кейин... Масалан, колхозчи-деҳқонлар янги нав ҳақида нима дейишяпти?

— «Октябрь-60»ни ўйлаб топган олимларга, селекционерларга раҳмат, деяпти. Нима учунми?! Аввало бу нав бизбоп, сувсизликка чидамли, айниқса, вилтга бардошли, серҳосил, нархи юқори, сердаромад пахта экан. Бу йил «Октябрь-60» навли пахтадан 5000 тонна сотиб, 4 миллион сўмдан ошиқ даромад олдик. Раисимиз Акмал ака Ёдгоров энди ҳар йили шундан экамиз, деяптилар.

Шу пайт идорага райком секретари Муаззам Қодирова келиб, меҳмон билан самимий кўришди:

— Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Экспериментал ўсимликлар биологияси институтидан келган Фозилжон Файзиевмисиз? Қандай яхши! Сизлар яратган «Октябрь-60» нави бизнинг шароитда синовдан яхши ўтди. «Правда» колхози билан бир пайтда шу навни экқан «Октябрь», «Искра», Ленин номли колхозлар ҳам планларини ошириб адо этишди.

ШИЖОАТ

Бухоро — Қарши автомагистралининг Девтепа дўнглигидан пастга қарасангиз, Қоровулбозор массивида ташкил этилган совхозларнинг арғамчидек узун каналлар, йўллар, тупроқ суриб ер очишда давом этаётган тракторлар тизими худди кафтдагидек аниқ кўринади.

Жуда қисқа муддатда чўл манзараси кескин ўзгарди. Ульянов номли, 2-қўриқ, «Целинник» каби йирик совхозлар, Навбаҳор, Чўлқувар посёлкалари, пахта қабул қилиш пункти, «Ғалаба» боғи, маъмурий бинолар, чорвачилик фермалари, мактаб, боғча, алоқа уйи, дала шийпонлар қад ростлади.

— Шижоаткор қурувчиларимиз, — дея гап бошлади ҳамроҳимиз «Бухараирсовхозстрой» тресті бошқарувчисининг ўринбосари Урол Сафаров. — Кимсасиз ва қақроқ чўлни ғафлат уйқусидан уйғотиб юборишди. Келгусида бу ер асосан ипак пахта етиштиришга ихтисослашган пахтачилик районига айлантирилади.

Урол Турсунович бизни эндигина икки ёшга кирган «Целинник» совхозига бошлаб келди. Хўжалик чўлда ўз ўрнини топиб, барқ уриб усаётган соғлом ва навқирон чинорга ўхшаб гавдаланди бизга.

— Ўтган йили пахта планини 176 процент ўринлатгандик. Бу йил давлатга 2000 тоннадан зиёд ипак пахта сотилди, — дейди совхоз директори Ғайратжон Каримов. — Давлат Давронов, Носир Лутфуллаев, Тойир Соҳибназаров, Қурбон Муҳидов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ипак пахта ҳосилдорлиги 29—30 центнерга етказилди. Ҳошим Наврўзов, Саиджон Каримов, Бахшилла Ваҳобов, Наби Ҳакимов каби азамат механизаторлар номини Қоровулбозор массивида ҳамма яхши танийди. Улар ўз агрегатлари бункеридан 150—200 тоннадан чўл дурдонаси тўкишди.

Совхоз ишчилари пахта билан бир қаторда бу йил 100 тонна дон, 98 тонна қовун-тарвуз, 60 тонна полиз маҳсулотлари ҳам етиштиришга муваффақ бўлишди. Хўжалик чорваси учун 500 тонна беда пичани, 3000 тонна силос тайёрлаб қўйилди.

Яқинда чўлқуварлар ҳаётида ажойиб янгилик юз берди. Байроқдор Д. Давронов бошлиқ бригаданинг сувчиси Саксон Бозоров оиласи билан яшаётган вагон-уйда биринчи чўл фарзанди дунёга келди. Бахтиёр қизалоққа яхши ният билан Чўлпоной деб исм қўйишди.

Совхознинг Шижоат деб аталмиш посёлкасида қурилаётган уйларнинг биринчиси Чўлпонойлар оиласига бериладиган, қад ростлайдиган боғча Чўлпоной деб аталадиган бўлди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

НОРМАГА АЙЛАНГАН РЕКОРД

Ғиждувонлик миришкорлар область ғалабасига 65 минг тоннадан зиёд пахта билан ҳисса қўшдилар. Шунинг қарийб 16 минг тоннасини ипак пахта ташкил этади. Карл Маркс номли колхоз районда пешқадам. Бу ерда ўрта ва ингичка толали пахтанинг ўртача ҳосилдорлиги 50 центнердан ошди.

Хўжалигимиз республикада биринчилардан бўлиб, 20 октябрдаёқ пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини ортиғи билан адо этган эди. Ўшанда ипак ва ўрта толали пахта навлари бўйича ўртача ҳосилдорлик 41 центнерни ташкил этган бўлса, эндиликда 50 центнердан ошди. Бироқ биз бундан қониқиш ҳосил қилмасдан, мавжуд ҳосилни чамалаб чиқиб, ҳосилдорликни гектаридан 55 центнерга, ялпи хирмонни 6,5 минг тоннага етказишни кўзлаяпмиз. Исмат Жўраев, Ҳалим Саидов, Ато Латипов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса, ҳосилдорлик ҳозирнинг ўзида 55—59 центнерни ташкил этмоқда.

Колхозимизда план ва мажбуриятларни уддаламаган бирорта ҳам бригада қолмади. 700 нафар колхозчи кўпмингкилограммчилик ҳаракатига актив қўшилиб, фидокорона меҳнат қилишяпти. Далада ишловчиларга барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Терим илғорлари мунтазам рағбатлантириб борилмоқда.

Яқинда район партия конференциясида мендан, бу йилги оғир деҳқончилик шароитида эришаётган юксак кўрсаткичларимиз боиси нимада эканлигини сўрашди. Ҳақиқатан ҳам, бундан 3-4 йил муқаддам хўжалигимизда ҳосилдорлик районнинг ўртача кўрсаткичидан баланд эмас эди. 35—40 центнер рекорд ҳосил ҳисобланарди. Қисқа муддатда ҳосилдорликни 15—20 центнерга кўтаришга муваффақ бўлдик. Кечаги рекордлар бугунга келиб, нормага айланиб қолаётганининг бирдан бир омили — одамлар қалбига йўл топиб ишлашга, топширилган вазифага нисбатан кадрларда масъулият ҳиссини кучайтиришга, деҳқончиликда олдин ерга едириб, сўнг ундан талаб қилгин, деган халқ тажрибасига нақадар амал қилишга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Деҳқончилик ижодкорликни, омилкорликни ва илғор тажриба, фан-техника янгиликларини дадил жорий этишни талаб этади. Бунга амал қилган деҳқоннинг ҳар қандай мураккаб вазиятда ҳам, ноқулай табиий шароитда ҳам хирмони юксак бўлаверади.

У. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Ғиждувон районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

КЎПМИНГКИЛОГРАММ ЧИЛАР САФИДА

Бухоро районидаги Ленин йўли колхозида кўпмингкилограммчилар кўп. Чевар теримчилардан Манзура Шарипова ва Мавлуда Султоновалар мўл ва сифатли пахта теришда ҳамкасбларига ўрнак бўлишаётир.

Суратда: М. Шарипова ва М. Султоновалар.

Л. Гусейнов фотолари.

АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИ ЗОТ СИГИРЛАР

Навоий область Ўртачўл массивидаги янги чорвачилик комплексида Эстониядан келтирилган тўрт юз бош Красностепной зот сигир жойлашди. Чорвачилик комплекси қўриқ ердаги зарбдор дончилик ва чорвачилик совхозида фойдаланишга топширилди.

Комплекс барча замонавий талабларга мос қилиб қурилган. Сигир соғиш, бино ичини тозалаш ишлари машиналар зиммасига юкланган. Витамин талқони, ҳар хил терт тайёрлаш ишларини бажарадиган агрегатлар ўрнатилган.

Янги комплекс бир ярим мингта молга мўлжалланган. Келаси йилнинг охирига борганда бу ердаги қорамол боши шунча бўлади.

ПАХТАКОРЛАР БАЛИҚ ЕТИШТИРИШМОҚДА

Навбаҳор районидаги Ленин номли колхозга келган меҳмонлар тотли балиқ таомлари билан меҳмон қилинади. Бу таомлар шу ердаги ҳовуздан тутилган балиқлардан тайёрланади. Б. Муқимов бригадаси дала шийпони ёнидаги бу ҳовуз кўпдан бери фойдаланилмай ётарди. Ўтган баҳорда пахтакорлар ҳовузни тозалаб катта ариқдан унга сув боғладилар ва ўттиз мингта балиқчани қўйиб юбордилар.

Балиқ боқишдан наф кўрган хўжалик деҳқонлари яна бешта ҳовузни шу тахлитда тикладилар. Бу ҳовузлардаги балиқлар ҳам етилмоқда.

САНЪАТ ОЛАМИДА

ТЕАТРДА ПРЕМЬЕРА

«Шоҳ қизи бўлсам-да, қилдим фақир йўлин ихтиёр...» — Ажойиб ўзбек шоираси Зебуннисо ижодининг эпиграфи бўлиб қолган бу сатрлар яратилганига уч асрдан ошди. Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театрининг янги «Зебуннисо» спектакли шоиранинг тақдири тўғрисида, унинг инсонийликни, ҳаётга муҳаббатни, табиат гўзаллигини тараннум этувчи илҳомбахш сатрлари, оддий инсоннинг ёрқин истиқболи ҳақида орзу қилинган ғазаллари тўғрисида ҳикоя қилади.

Ижодий коллектив пьеса муаллифи — Ўзбекистон халқ шоири Уйғун билан биргаликда Шарқ халқлари тарихи саҳифаларига, истеъдодли шоира оддий халқнинг ғам-ташвиши билан яшаб, ўз отаси — шоҳ бошлайдиган урушнинг олдини олишга интилган даврга мурожаат қилди.

Спектаклда Зебуннисо образини ёш актриса Сайёра Юнусова яратди. Бош ролларни Ўзбекистон ССР халқ артистлари Пўлат Саидқосимов ва Ёқуб Аҳмедовлар ижро этишди.

Спектаклни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, режиссёр Баҳодир Йўлдошев саҳнага қўйди.

Суратда: спектаклдан бир саҳна. Зебуннисо ролида — С. Юнусова.

А. Рисқиев фотоси. (ЎзТАГ).

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

АНА ЎША ҒИРВОН...

БОЛГАРИЯДАГИ ГАБРОВО ҚИШЛОҒИ ҳақида эшитганмиз, ўқиганмиз. Бу қишлоқнинг ажойиб-ғаройиб кишилари меҳнати, турмушидан ҳикоя қилувчи кулгили латифалар ҳар қандай тингловчи ёки ўқувчига ҳам қувноқлик бахш этади. Ҳозир ана шу ажиб қишлоқда ҳар йилги кулги кечалари, қардош мамлакатлардан борган ҳажвчи қаламкашларнинг, ҳажвчи рассомларнинг учрашувлари бўлиб туради...

Халқ орасида зарбулмасалга айланиб кетган ана шундай қишлоқлар бизнинг республикамизда ҳам бор. Бу қишлоқларнинг машҳурлиги боиси ўша жойдаги аҳолининг соддалигидан, аслида машҳур Насриддин афанди сингари зуккою, кўринишда болаларча беғуборлигидан, анойилигидандир.

Бухоро билан Ғиждувон шаҳри оралиғида Ширини деган қишлоқ бор. Нақл қилишларича, соддадил шириниликлардан беш-олти одам маслаҳатни бир жойга қўйиб, эшакда Вобкентга йўл олади. Улар Вобкентга етиб келиб, у ердаги улкан минорани тагидан арралай бошлайдилар. Атрофдан йиғилган кишилар ҳайрон бўлиб шириниликлардан: «Нима гап ўзи? Минора сизларга нима гуноҳ қилди?» деб сўрайдилар. «Минорада айб йўқ. Биз уни бўлак-бўлак қилиб кесамиз-да, қишлоғимизга олиб кетамиз», деб жавоб беришади шириниликлар. «Минора бўлакларини нима билан ташиб кетасизлар?» деб сўрашади атрофдагилар. «Мана, эшакларимиз бор», деб жавоб беришади шириниликлар. Кулги кўтарилади. Шириниликлар шундан кейин ўзларининг хомхаёлга борганларини тушунадиларда, эшакларига миниб, қишлоқларига қайтиб кетадилар...

Худди шу тахлитдаги зарбулмасал-афсоналарга бой манзиллардан яна бири Наманган яқинида жойлашган Ғирвон қишлоғидир. Қишлоқнинг ғалати муҳокамали, соддадил кишилари ҳақидаги нақллар шунчалик кўпки, уларни эшитганда, беихтиёр, Болгариянинг юқорида айтганимиздек — латифаларга бой машҳур Габрово қишлоғи ёдга тушади. Мана, ўша нақллардан бири:

Қадимда ғирвонлик Қоримамат деган бир киши эшакда Наманганга бориб, кулоллик гузаридан тандир сотиб олибди. Араваси йўқлиги учун ўзи эшакка ўтирибдида: «Тандирни менга кийдириб қўйинглар», дебди. Тандирчилар Қоримаматнинг айтганини қилишибди. Қоримамат эса, тандир ичидан тандирчиларга илтимос қилибди: «Эшагимнинг бошини Ғирвонга ўнглаб қўйинглар». Хуллас, эшак йўлга тушибди. Қоримамат тандир ичида ўтириб олганича эшагини ниқтаб кетаверибди. Бир неча соатдан кейин эшагини тўхтатибди-да: «Ғирвонга етиб келдимми, биродарлар?» деб йўловчилардан сўрабди. Йўловчилар ҳайрон бўлишиб: «Сиз Ғирвонга эмас, Уйчига етиб келдингиз», дейишибди. «Жон биродарлар, эшагимнинг бошини Ғирвонга тўғрилаб қўйинглар», дебди Қоримамат тандир ичида ўтирганича...

Ғирвон қишлоғида содир бўлган айрим латифанамо воқеалар, бу ернинг содда ва самимий кишилари, уларнинг меҳнатда эришган ютуқлари хусусида бир вақтлар ёзувчи Абдулла Қодирий қалам тебратган эди. Устоз адиб ўзининг «Ғирвонлик Маллабой ака» сарлавҳали очеркида мазкур қишлоқ кишиларининг янги ҳаёт қуришдаги ишларини зўр меҳр-муҳаббат билан тасвирлаган эди. Ўттизинчи йилларда ёзилган, 1937 йилда «Нишондорлар» тўпламида босилган бу очерк ёзувчининг сўнгги йилларда нашр этилган «Кичик асарлар» номли китобида қайтадан чоп этилди.

Ана ўша — Абдулла Қодирий тилга олган Ғирвон қишлоғининг соддадил, чинакам меҳнаткаш кишилари бугунги кунда ўзларининг деҳқончилик ва боғдорчилик зироатларида мўъжизалар яратмоқдалар.

Ўша Ғирвон ҳозирги кунда Куйбишев қишлоқ Советидаги Свердлов номли колхоз территориясига киради. Мазкур колхозда Ғирвондан ташқари Ровустон, Ирвадон, Шишаки қишлоқлари ҳам жойлашган. Колхозга айни пайтда Абдулла Қодирийнинг қаҳрамони, ўттизинчи йиллардаёқ «шахмат» усулида (яъни квадрат-уялаб) пахта экишни бошлаб берган Маллабой Боқибоевнинг ўғли Давлатали Маллабоев раислик қилаётир.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ аъзолари бу йилги шароитда 780 гектар пахта майдонидан салкам 40 центнердан «оқ олтин» етиштириб давлатга сотдилар. Чорвачилик бўйича эса, 500 тонна сут, 85 тонна гўшт топширилди. Боғдорчилик, дончилик бўйича ҳам кўзга кўринарли ютуқларга эришилди. Бошқача қилиб айтганда, хўжалик аъзолари бу йил биргина пахтанинг ўзидан 1 миллион 700 минг сўм, чорвачиликдан 500 минг сўм, пиллачиликдан 350 минг сўм, дончиликдан 150 минг сўм, боғдорчиликдан 100 минг сўм даромад олдилар.

— Колхозимиз аъзолари, шу жумладан ғирвонликлар деҳқончиликда фахрланишга арзийдиган анъаналарга эгадирлар, — дейди колхоз раиси Давлатали Маллабоев. — Илғор теримчи, биринчи ва иккинчи чақириқ СССР Олий Совети депутатлигига сайланган Тожихон Асқарованинг номини эшитганмисизлар?.. Ҳа, балли, ана ўша киши Ғирвондан бўладилар. У киши ўз вақтида бир кунда 900 килодан пахта терганлар. Ҳозир Тожихон опа пенсиядалар, болалари, невaралари қуршовида кексалик гаштини суряптилар. Ёшлари саксонга бориб қолган бўлса ҳам бу йилги мавсумда пахтакорларимизга озгина қарашвордилар... Меҳнатда бошқаларга ўрнак бўлаётган илғор кишилар ҳозир ҳам кўп. Масалан, машҳур пахтакорларимиздан Ҳошимбой Қосимов, Абдуқаҳҳор Каримов, Маъмура Абдуллаева пахтачиликда шуҳрат таратган пешқадамларимиздан. Буларнинг учаласи ҳам меҳнатда эришган ютуқлари учун Ленин орденига сазовор бўлишган. Бундай кишиларимиз бор экан, колхозимизнинг ҳам, қишлоқларимизнинг ҳам шуҳратига шуҳрат қўшилаверади...

Аслини олганда колхоз раиси Давлатали Маллабоев ҳам ўз меҳнати ва иқтидори билан эл назарига тушган киши. Унинг ўзига хос таржимаи ҳоли бор: Давлатали Маллабоев 1927 йили Тошкентда туғилган. Отаси Маллабой Боқибоев вафотидан сўнг уларнинг оиласи 1943 йили Ғирвонга кўчиб келади. Отасидек агроном бўлишни орзу қилган Давлатали аввал қишлоқ хўжалиги техникумида, сўнгра қишлоқ хўжалиги институтида ўқийди. Дастлаб район пахтачилик бўлимида, кейинроқ МТСда бош агроном бўлиб ишлайди. 1955—1960 йилларда МТСда директорлик қилади. 1961 йили Тўрақўрғон район партия комитетининг қишлоқ хўжалиги бўйича секретарлигига сайланади. 1963 йили Наманган район «Сельхозтехника» идорасида директорлик қилади. Сўнгра Ғирвонга қайтиб, беш йил давомида колхоз раиси бўлиб ишлайди. 1969 йилда «Наманган» совхозига директорликка тайинланади. У ерда ҳам беш йил ишлайди. У ердан яна Ғирвонга қайтиб келади — уч йилгача Куйбишев қишлоқ Советида раис бўлиб ишлайди. 1977 йили Свердлов номли колхозга яна раис этиб сайланади. Давлатали Маллабоев ана шундан бери ўз она қишлоғидаги хўжаликка раҳбарлик этиб келаётир.

Ғирвонга, ғирвонликларга кўнгли яқин қаламкашлардан бири, марҳум ёзувчи Турғун Пўлат бундан салкам 15 йил аввал Давлатали Маллабоев ҳақида шундай деб ёзган эди:

«Ота ўғли... Яхши отанинг ўрнини босиб қолган фарзандни бизда шундай деб эъзозлашади. Ҳа, Давлатали чинакам ота ўғли! У ҳам отаси каби агроном, у ҳам отаси каби коммунист, ўзини эл-юрт хизматига буткул бағишлаган беминнат инсон!»

Давлатали ака ўз колхози, қишлоғи ва бу ердаги соддадил кишилар, қўли гул деҳқонлар ва боғбонлар етиштираётган маҳсулотлар билан ҳақли равишда фахрланади.

— Ғирвоннинг анорини емаганлар армонда, еганлар дармонда, — дейди Давлатали ака ўз одатича жилмайган куйи. — Қувалик биродарларимиз хафа бўлишмасин: Ғирвоннинг анори олдида Қува анорининг ранги ўчиб кетади... Йигирма гектар анорзоримиз бор. Боғдорчиликдан келаётган даромадимизнинг асосий қисмини ана шу анор қоплайди..

РИВОЯТ ҚИЛИШЛАРИЧА, «Ғирвон» сўзининг келиб чиқиши, «Ғарибон», яъни «Ғариблар» сўзидан эмиш. Қадимда ўтган ҳокимлардан бири ўз аъёнлари билан сайр қилиб юриб, капаларга кўзи тушибди-да: «Бу сойда кимлар яшайди?» деб сўраган эмиш. Аъёнлардан бири унга: «Уч-тўртта ғариб яшайди», деб жавоб берибди. Ҳоким эса: «Унда бу жойнинг номи Ғарибон бўлсин», деган эмиш. Бу ривоятнинг қанчалик ростлиги ҳақида бир нима дейиш қийин. Лекин, Улуғ Октябрь инқилобидан сал олдинроқ, дастлаб Наманганга поезд келганида паровозни улкан от деб ўйлаб, унинг олдига беда ташлаган ғирвонликлар бугунги кунда деҳқончиликда ҳам, қишлоқ ободончилигида ҳам бошқаларга намуна бўлаётирлар. Аслида, ўттизинчи йиллардаёқ пахтачиликда «шахмат» усулини қўллаган ғирвонликлар — чинакам талантли кишилардир.

Ҳа, ғирвонликлар анойи эмас!

Оқилжон ҲУСАНОВ.

БУНИСИ ҚИЗИҚ

СТУДЕНТ 14 ЁШДА

Николай Курочкин бўйи ва жисмоний камолоти жиҳатидан Кубань медицина институтидаги уч ярим минг студентнинг кўпидан фарқ қилмайди. Аммо уларнинг энг ёши бўлиб, энди 14 га кирди.

Николай биринчи синфдалигидаёқ ўқитувчиларнинг эътиборини жалб қилганди: у китобларни шариллатиб ўқир, ҳисобларни чиқарар, саводли ёзарди. Шундай қилиб, СССР Маориф министрлиги истеъдодли ўқувчи 7—8 синфлар учун экстренний тартибда имтиҳон топширишига рухсат берди. У Геленджикда ўн йиллик мактабни битириб, институтга кирди. Кириш имтиҳонларида аъло билим эгаси эканлигини кўрсатди.

Николай институтда шуғулланаётиб, билим жиҳатидан ҳамкурсларидан қолишмаётир. (ТАСС).

АФҒОН РУБОБИ УЧУН КУЙЛАР ТЎПЛАМИ

Афғонистонлик машҳур бастакор уста Муҳаммад Умарнинг афғон рубоби учун басталанган куйлар тўплами «Гуллар рақси» деб аталди. Тошкентдаги Ғ. Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти Шарқ халқлари чолғу асбобининг кўп асрлик тарихида биринчи марта «Гуллар рақси» ноталари тўпламини босмадан чиқарди. Уни Тошкент давлат консерваториясининг катта ўқитувчиси Ғуломқодир Эргашев тузди. Афғон рубоби учун нота ёзуви пайдо бўлиши унинг номи билан боғланган. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Тошкент металлфурнитура заводида бир неча йил давомида давлат мулкини талонторож қилиб келган бир гуруҳ шахслар ҳақида илгари хабар қилинган эди. Бу гуруҳга заводнинг механика участкаси собиқ катта мастери Б. Л. Манелис бошчилик қилган, у бошқа корхоналардан ўғирланган хом ашёдан қўл соати учун браслет тайёрлаб, шаҳар савдо тармоғидаги шериклари орқали соттирган. Ўғирлик йўли билан йиғилган пул эвазига Манелис тилла ва бошқа қимматбаҳо заргарлик буюмлари сотиб олган.

Ўзбекистон ССР Олий судининг суд коллегияси ушбу жиноий ишни очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, содир этилган жиноятнинг характерини жамият учун унинг хавфлилик даражасини ҳисобга олиб, Б. Л. Манелисни олий жазога — ўлим жазосига, унинг мол-мулкини давлат фойдасига мусодара қилишга, қолган судланганларни узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилишга, мол-мулкларини давлат фойдасига мусодара этишга ҳукм қилди.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш базасидаги 214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1983—1984 ўқув йили учун ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **токарь-универсал** (токар-каруселчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), **саноат ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, электр пайвандчи, механика йиғув ишлари слесари, фрезерчи, электр-монтажчи, машинада қолиплаш бўйича қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.**

Ҳамма мутахассисликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини тугатгандан сўнг олган ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат ўртача бали 4 ва 5 бўлса битирувчилар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўрта маълумот билан билим юртига кирганлар ҳам билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат оладилар.

Ҳар ойда ўқувчиларга 76 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти ўқувчиларга тўланади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар. Билим юртида доимо спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва халқ чолғу асбоблари ансамбли ишлайди.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15—25 ЁШЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона сурат. Таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келиб билим юртига кириб ўқийдиганлар турар жойларидан пропискадан чиқишлари лозим, улар билим юрти ётоқхонасига прописка қилинадилар, шунингдек комсомол учётидан ўчишлари, ҳамда ўзлари билан шахсий учет карточкаси ҳужжатини, ВЛКСМ аъзолигининг учет карточкасини, комсомол билетини олиб келишлари шарт.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 24, 44, 112, 115-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати).

НАВОИЙ НОМЛИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

София (БХР) Давлат академик опера ва балет театрининг етакчи солисти

Никола СМОЧЕВСКИЙ (баритон)

ИШТИРОКИДА

СПЕКТАКЛЛАР

8 декабра — РИГОЛЕТТО

10 декабрда — ФЛОРИЯ ТОСКА.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Справка учун телефон: 33-90-81.

●

ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлими

ЎЗБЕКИСТОН ЛУБ ЭКИНЛАРИ ТАЖРИБА СТАНЦИЯСИ

ЛАБОРАТОРИЯЛАР БЎЙИЧА вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: ўзлаштириш, технология;

катта илмий ходимлар: экономика, ўсимликлар ҳимояси (фан кандидатлари);

кичик илмий ходимлар: агротехника, агрохимия, физиология, экономика.

КОНКУРС МУДДАТИ — 24 ДЕКАБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Коммунистик району, «1-Қорақалпоқ» алоқа бўлими.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

М. Т. ЎРОЗБОЕВ НОМИДАГИ МЕХАНИКА ВА ИНШООТЛАРНИНГ СЕЙСМИК МУСТАҲКАМЛИГИ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лабораторияларнинг кичик илмий ходимлари: асослар, пойдеворлар ва ер ости иншоотлари динамикаси (хўжалик шартнома ишларига), пахта териш аппаратлари назарияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 24 ДЕКАБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, Г-143, Академиклар шаҳарчаси (1, 17 автобуслар, 6, 13, 22 трамвайлар, 17, 18 троллейбусларнинг «Академиклар шаҳарчаси» бекати).

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ АКАДЕМИК И. П. ПАВЛОВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мудирлар: тери-таносил касалликлари, педиатрия факультети ички касалликлари, врачлар малакасини ошириш факультети ички касалликлари ва педиатрия, суд медицинаси (фан докторлари);

курс мудирлари: аллергология (иммуногенетика билан), гематология (лаборатория иши билан, фан кандидатлари, доцентлар).

КОНКУРС МУДДАТИ — 27 ДЕКАБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 703000, Самарқанд шаҳри, Фрунзе кўчаси, 18-уй.

●

Л. М. Исаев номидаги Ўзбекистон медицина паразитология илмий-тадқиқот институтининг

ПРОТОЗОЙЛИ КАСАЛЛИКЛАР БЎЛИМИ

микология лабораторияси катта илмий ходими (микроорганизм биохимияси ихтисоси бўйича, фан кандидати) ва **кичик илмий ходими**

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 27 ДЕКАБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700107, Тошкент шаҳри, Фарҳод кўчаси, 16-уй. Телефон: 77-59-96.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/XII да **Майсаранинг иши**, 7/XII да **Уйқудаги гўзал**, 8/XII да **Риголетто**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/XII да **Юлдузли тунлар**. 7/XII да **Зебуннисо**, 8/XII да **Нодирабегим**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «ЦИРК ЮЛДУЗЛАРИ», «СУВ ЖОЗИБАСИ» АТТРАКЦИОНИ (19.30).

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СУЗИШ:

МАРРАДА БИРИНЧИ

Ростов-Дон шаҳрида СССР кубоги учун мусобақалар бошланди. Республикамиз сузувчилари муваффақиятли куч синашиб, мухлисларни мамнун этишмоқда. Чунончи, халқаро классдаги спорт мастери, тошкентлик Лариса Белоконь 100 метрга брасс усулида сузиш бўйича 1 минут 12,29 секундли натижа билан муваффақият қозонди. Унинг ҳамшаҳри Европа чемпиони ва рекордчиси Сергей Заболотнов 200 метрга чалқанча сузишда (2 минут 02,57 секунд) маррада биринчи бўлди. Ғолиблар яна икки ҳафтадан кейин Туркиянинг Анқара шаҳрида бошланадиган Европа кубоги учун мусобақаларда иштирок этадилар.

КУРАШ:

ҒОЛИБЛИК СУПАСИДА

Запорожьеда классик кураш бўйича халқаро мусобақа ўтказилди. Беллашувда Италия, Финляндия, Болгария, Польша ва Руминиядан келган курашчилар иштирок этишди. Совет полвонлари барча вазнлар бўйича биринчи ўринни олиб, ғолиблик супасига кўтарилишди. Бу муваффақиятга жаҳон чемпионатининг кумуш медали совриндори тошкентлик Комил Фаткулин (57 кг) ўз ғалабаси билан муносиб ҳисса қўшди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ВОЛЕЙБОЛ. Олмаота ва Волгоград шаҳарларида эркаклар олий лига командалари ўртасида бошланган мамлакат чемпионатининг дастлабки тур ўйинлари якунланди. Тошкентлик динамочилар Олмаотада бешта учрашув ўтказиб, шундан иккитасида ғалабага эришдилар. Москва ва Запорожье шаҳарларида эса икки группага бўлинган 12 команда ўртасида аёллар коллективларининг мамлакат чемпионати давом этмоқда. Запорожьеда куч синашаётган тошкентлик «Автомобилист» қизлари бугунгача тўрт учрашув ўтказиб, шундан биттасида муваффақият қозондилар.

● ШАХМАТ. Тож даъвогарлари Каспаров — Корчной ўртасидаги олтинчи партия якунланмай қолган эди. Кеча бу ўйин давом эттирилди. Ҳозирча Корчной (3:2) олдинда бормоқда.

КАМОЛОТ ЙЎЛИДА

Зарафшонда сузиш ва бадиий гимнастика бўлимлари бўлган болалар ва ўсмирлар спорт мактаби очилди. Олтинтопарлар шаҳрида спортнинг мана шу турлари оммавий тус олди.

Янги спорт мактаби болаларни гимнастика ва сузиш машғулотларига жалб этиш, янги истеъдодли спортчиларни аниқлашга кўмаклашади. Бу Навоий областидаги ўн тўртинчи болалар ва ўсмирлар спорт мактабидир. Ҳозир ана шу спорт мактабларида ёш навоийликлардан салкам 6 минг бола шуғулланмоқда. (ЎзТАГ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 ДЕКАБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.25 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 1-серия. 11.55 — Симфония. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 16.35 — ССР Иттифоқи Большой театри оркестри солистлари ансамбли чалади. 17.00 — Қувноқ стартлар. 17.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.15 — Финляндия мустақил деб эълон қилинган кунга. 19.00 — Воронеж шаҳар «Колокольчик» болалар хори ижро этади. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Агар сен қишлоқда яшасанг. 19.45 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.40 — Спорт ҳафталиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Музика. 10.05 ва 14.20 — Француз тили. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35 ва 12.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 12.05 — Шахмат мактаби. 13.40 — Зоология. 14.05 — Илмий-оммабоп фильм. 14.50 — Уйғониш даври санъати. 15.20 — Азизим Саша.. А. Одоевскийга бағишланади. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Коллектив нимага қодир. 19.15 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 20.00 — Москва инженерлик физикаси институти эркаклар академик хори куйлайди. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 — Москвичка. 21.20 — Кинолавҳа. 21.30 — Время. 22.05 — Алвидо, Гулсари. Бадиий фильм. 23.30 — Волейбол. СССР чемпионати хотин-қизлар. Мединг (Одесса) — Уралочка (Свердловск).

ТОШКЕНТ-I 11.30 — Физика. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Бурилиш. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.35 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — М. Исмоилий туғилган куннинг 75 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ҳам маҳорат, ҳам илҳом. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 — МОСКВА-II. 18.10 — Ўзбекистон қўриқхоналари. 18.45 — Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади. Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 Янгиликлар. 20.20 — Тошкент область Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози меҳнаткашларининг Ўзбекистон Давлат симфоник оркестри билан учрашуви. 21.00 Серенада. Телефильм. 21.30 — МОСКВА-II.

7 ДЕКАБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.20 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 2-серия. 12.00 — Концерт. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — К. Тренёв. Любовь Яровая. 16.30 — Горнчилар, қаердасиз. 17.15 — Фалсафа ва маданият. 18.00 — Экран дўстларни чорлайди. 18.45 — Спорт ҳафталиги. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 Мультфильм. 19.45 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Спартак (Москва) — Спарта (Голландия). 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 13.45 — Немис тили. 11.05 — Физика. 11.35 ва 12.35 — Тарих. 12.05 — Ота-оналар Сизлар учун. 13.05 — Ўқитувчи. Очерк. 14.15 — Уйғониш даври санъати. 14.45 — Тарих саҳифалари. Шуҳрат орденининг 40 йиллигига. 15.35 — Қишлоқ янгиликлари. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ўрмоннинг кўзга кўринмас ҳаёти. 19.00 — К. Чапек. Макропулос чораси. ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли. 21.30 — Время. 22.00 — Ўлим билан олишув. Бадиий фильм. 23.30 — Гитарачи Мария Луиза Анидо чалади.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ботаника. 12.00 — Сўз кетидан сўз келар. 12.20 — Совет хотин-қизлари. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Тенгдошларинг ижоди. 18.45 — Пахта телевизион комплекс программаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қалбимиз ҳамиша уйғоқ. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро аҳвол кундалиги. 22.15 — Ватангадолар. Бадиий фильм. 1-серия. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 — МОСКВА-II. 18.15 — Ўқитувчи экрани. 18.50 — Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади. Бадиий фильм. 3-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Ижодий изланиш кишилари. 20.55 — Кутилмаган қувонч. Телефильм. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

6 ДЕКАБРЬ, СЕШАНБА

I ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Дўстлик байроғи радиопрограммаси. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Ҳосил йиғим-теримининг ҳар бир куни — мардлик учун имтиҳон. 18.15 — Коммунистик партия ва совет давлатининг атоқли арбоби Акмал Икромов туғилган куннинг 85 йиллигига. 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Классик шоирларнинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР